

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta 13.—
za četrt 6-50
za en mesec 2-20
za Nemčijo celoletno . 29.—
za ostale inozemstvo . 35.—

V upravnistvu:

Za celo leto naprej . K 22-40
za pol leta 11-20
za četrt 5-80
za en mesec 1-90
S pošiljanjem na dom stane na mesec 2 K. Posamezne št. 10 v.

SLOVENE C

Inserati:

Enostolpna petstvesta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13 v
za trikrat 10 v
za več kot trikrat . . . 9 v

V reklamnih noticah stane enostolpna garmondvrsta 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljanju primeren popust.

Izhaja:

vsak dan, izvenemši nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nevrnjeni plašči se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6.
Sprejema naročila, inserate in reklamacije.
Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Na jugu.

V lepi Istri, ki jo hoče zdaj Gabriele d'Annunzio proslaviti s celim ciklom himen, se zadnji čas odigravajo važne stvari na hrvaški strani. Duhovščina, nemalo učiteljstva, katoliški akademiki in drugi, ki jim je mar za kulturni in gmotni napredek hudo zanemarjenega istrskega katoliškega ljudstva, so se trdno organizirali in skoro neopaženo postali v primeroma kratkem času važen faktor v javnem življenju istrskih Hrvatov. Politično društvo za Istro, ki je edino središče političnega življenja istrskih Hrvatov, se je nedavno posvetovalo z voditelji krščansko-socialnega gibanja in sklenilo skupno z njimi delovati za ideale prvih istrskih narodnih voditeljev: za intelektualno in socialno povzdigo istrskega kmečkega ljudstva na pozitivno krščanskem temelju. Društvo priznava pomen verske vzgoje, ne bo podpiralo svobodomiselne struje med učiteljstvom, bo pazilo, da se istrska družba sv. Cirila in Metoda ne poliberali, bo zavračala masarykovsko strujo med dijaštvom in poslanci bodo načela katoliške vere in morale vsikdar branili in se tudi sicer postavljali na stališče krščanskega demokratizma.

To je vsekakor važno dejstvo, ki ga treba vsaj nekoliko zabeležiti. Nič boljšega se ni moglo zgoditi, kakor da so pristaši takozvane stare struje uvideli, da se v Istri da delati dalje le v duhu katoliških in ljudskih načel; dobro je tudi, da saj dozdej in — kakor upamo tudi v bližnji prihodnosti — ni prišlo do nobenega spora, ampak do treznega in pametnega sporazuma, da se istrsko ljudstvo ne bo po nepotrebnem razcepilo. Krščanskodemokratska struja bo Politično društvo le oživila; pokretaštvo in masarykovstvo pa bo izolirano in od vseh poštenih elementov kontumacirano, kakor je edino prav! Ta kuga se istrskega ljudstva ne sme prijeti! Prav zato pravkar sklenjeno ligo poštenih ljudi v Istri pozdravljamo s posebnim veseljem.

Masarykovci se niso nič oglasili; znamenje, da so zelo slabi. Le v Trstu je nekaj istrskih liberalnih učiteljev tržaškim tovarišem milo tožilo, da hočejo menda »izvestni elementi« poklerikizirati tudi istrsko učiteljsko društvo. Slovensko so sklenili, da se tega ne sme. Ampak ta protest je le naravna reakcija

pokretaške struje v istrskem učiteljstvu zoper dejstvo, da večina istrskega učiteljstva iz Prage importirano svobodomiselstvo obsoja in hoče slejkoprej delovati v soglasju z duhovščino in ljudstvom!

Pokretaštvo je v Istri nesrečen abortus in mlada katoliška inteligenca bo poskrbela, da ostane le nezanimiv slučaj v zgodovini razvoja hrvaške Istre. Katoliškega ljudskega temeljkamna, ki so ga postavili Dobrila in drugi istrski rodoljubi takrat, ko se je manj kričalo, pa tem več delalo, ne bo noben praški veter omajal!

Državnozbornosti.

Ljubljana, 28. julija 1910.

Letošnje parlamentarne počitnice niso popolne, dasi je zaključila vlada zasedanje državnega zbora. Socialno-zavarovalni odsek namreč zboruje in se posvetuje o socialnem zavarovanju. Včeraj so se pričeli posvetovati o tistem oddelku postavnega načrta o socialnem zavarovanju, ki govori o bolniškem zavarovanju. Sicer posvetovanja ne napredujejo tako hitro, kakor bi lahko. V pododseku, a tudi v odseku preširoko govore ravno tisti poslanci, ki bi jim moralo biti največ na tem, da se čim bolj pospešijo posvetovanja o socialnem zavarovanju, namreč socialni demokrati. Tak vtis napravljajo postopanje socialne demokracije, kakor da hoče obstruirati posvetovanja, kakor da jim ni nič na tem, da dobi delavstvo kmalu starostno zavarovanje. Kljub socialnodemokratski govorniški povodnji gre pa le stvar naprej, tako da bo le rešena vsa postava v doglednem času.

Nad dve tretjini članov socialnega odseka sta bili včeraj navzoči pri seji socialno-zavarovalnega odseka. Vlado so zastopali dvorniki svetniki Kaan, baron Winkler in dr. Pollak, zadnji za železniško, prva dva za ministrstvo notranjih stvari. Odseku je došlo veliko peticij. Prične razpravljati o bolniškem zavarovanju. Prične se živahna razprava. Sklene se, da se bo dobila bolniščina že prvi dan porodne. Nadalje se je sklenilo, da ne bodo imeli pravice do brezplačnega zdravnika in brezplačnih zdravil tisti zavarovanci, ki zaslužijo 2400 do 3600 kron, zato bodo pa dobili polovico povišano bolniščino, in sicer le v slučajih, če ne bodo sposobni, da delajo. Jutri odsek nadaljuje posvetovanja.

Med poslanci se je včeraj zelo razmotrivalo poročilo neke korespondence, ki trdi, da kljub vsem dementijem mislijo razpustiti državni zbor, ki je bil, kakor znano, izvoljen majnika leta 1907. Po krivdi vlade, ki je znala odčitati Jugoslovane in Čeha. Nemški svobodomiselci zaupno šepetajo med seboj, da bodo nove volitve, dasi bodo ravno nemški svobodomiselci precej izgubili pri novih volitvah. Socialni demokrati tudi zelo neradi čujejo o novih volitvah, ker sodijo, da bodo marsikje poraženi, kar ni nič čudnega, ker nimajo dosti pokazati svojim volivcem.

Govori se pa tudi precej o izpremembi vlade. Trdi se, da misli Bienerth iti. Sledil mu bo najbrže Weiskirchner, ker si ni znal Bilinski pridobiti zaupanja in tudi Stürgkh ni resen kandidat za ministrsko predsedstvo. Govorice, ki imajo na sebi le to, da se večkrat ponavljajo.

Baron Chiari tudi zanima mali parlament, ki zboruje zdaj na Dunaju. Baron je podal izjavo, kako si predstavlja bodočo politiko avstrijskih nemških strank. Pravi, da bo odločevala ogrska smer. V Avstriji se mora vladati centralistiško, da postanemo enakovredni z Mažari. Le združeno nemštvo zamore voditi državo. Sploh je pa mož zadovoljen s sedanjim, za Nemce ugodnim položajem.

Chiarijeva izvajanja se popolnoma krijejo z Wolfomimi izvajanja, ki jih je podal že dni na nekem shodu. Wolf je rekel, da Nemci nimajo nobenega razloga strmoglavljati sedanje vlade, ker so se razmere za Nemce izboljšale. Bal se je edino, da Slovani strmoglavijo sedanji vladni zistem.

In Masaryk pa njegovo razdiralno delo. Strogo Bienerthova »Zeit« odkrito priznava, da jo je Masarykov članek poživil. Nato pa pove nekaj, kar naj si vsi klevetniki taktike, ki jo je zasledovala slovanska opozicija, dobro zapisejo za ušesa: Pravi: »Masarykova izvajanja so zelo interesantna, ker se je zaključilo zasedanje s taktično zmago slovenske (pravilno jugoslovanske) obstrukcije. Zadovoljna je seveda »Zeit«, ker psuje Masaryk beraške Slovence, češ, da imamo nezrele in negotove zahteve. »Zeit« psuje nas Slovence, da stojimo v zadnjih kulturnih vrstah. Nato pa svetuje Čehom, naj se spravijo z Nemci, o katerih trdi »Zeit«, da se niso popolnoma izrabili zanje ugodnega zunanjega položaja.

Splošno pozornost vzbuja poročilo »Hrvatske Krune« (glasilo držav. posl.

Ivana Prodana), po katerem baje priklapijo Bosno in Hercegovino dalmatinskemu kraljestvu. Baje se to zgodi že 18. avgusta. Seveda nosi odgovornost za to poročilo »Hrvatska Kruna«.

Požar v Naklem.

V torek ob 4. uri popoldne sta pogorela v Naklem kočarja Janez Galé in Marija Simonetič. Zažgal je Galetov šestletni deček. Gasilni društvi iz Dupelja in Kranja sta s težavo lokalizirali požar, ki bi bil v slučaju močnega vetra upepelil gotovo polovico vasi. Posebno pohvalo zaslužijo v prvi vrsti gasilci iz Dupelja, ki so bili na mestu, ko še niti po bližnjih vaseh naklanske župnije niti vedeli niso, da gori. Za požrtvovalnost bode obema gasilnima društvoma izrečena še posebej na tem prostoru prav prisrčna zahvala. — Ob tej priliki se je na novo pokazalo v bengalični luči, kako silno smo potrebni Naklanci vodovoda, ki bi bil lahko že zdavno zgrajen, če bi ne bili delali najrazličnejših ovir nekateri posestniki iz vasi Pivka, ki jih je menda ustvaril Bog samo za prepir. Tudi ob priliki tega požara je pokazal takozvani vodovodni odsek privatnega pivškega vodovoda svoje trdo srce za nesrečne pogorelece. Ta odsek je imel namreč zaprt glavno izlivko svojega vodovoda in jo odprl šele, ko so ljudje to brezobzirno zahtevali — čujte — ko sta obe imenovani hiši pogoreli že do tal. Gasilci so se zgražali nad tako nečuvnim ravnanjem. Ta ki ljudje res ne zaslužijo prav nobenega pardona. Kočarja sta bila zavarovana vsaki samo za 600 K, škode pa imata vsaki po 4000 K. Priporočamo jih usmiljenim srcem.

× × ×

O požaru se še poroča: Na sv. Ane dan popoldan se vnamete slamnati strehi dveh kajž v nevarno grozjuči požar. Zažgal je menda otrok, igrajoč se sosednjo vas, ako bi pritegnil isti zelo nevarnem kraju. Bogu hvala! da je v najnevarnejšem času veter nekoliko nagnil visoki plamen od cele vrste blizu stoječih slamnatih streh, po katerih bi se bil požar gotovo raztegnil v sredino vasi in lahko vpepelil vso to in še sosodenjo vas, ako bi pritegnil isti veter, kakor je 3 ure pozneje pihal z veliko silo v ostanke pogorišča.

Požarnim brambam iz Duplja in Kranja vsa čast in hvala za tako hitro in močno pomoč! Toda vode ni bilo; domač studenec je bil takoj premalo; vozili so vodo v brizgalne iz kapnice na

LISTEK.

Dekle z bliseri.

Angleško spisal H. Rider Haggard. — Prevel J. M. (Dalje.)

»In tudi jaz gledam,« pristavi Mark »in moram le občudovati. Zelen bi si, da bi tudi druga dekleta zalotil pri takem lepem poslu«

»Zal, da ne bote vi, ki ste po svetu videli toliko lepih umetnih kipov, mogli kaj posebnega najti na mojih poskusih.«

»Pri cesarjevem prestolu,« vzklikne stotnik, ogledujoč pozorno Itijelov kip pred seboj, »sicer nisem umetnik, vendar vem precej o kiparstvu, ker imam prijatelja, ki je eden najboljših kiparjev današnjih dni, a reči moram, da tudi veliki Glavk ni napravil nobenega lepšega kipa.«

»Ti se šališ,« zavrne ga Mirijam, »le zavoljo lepšega tako govoriš.«

»Brez šale,« reče Mark, »veliki Glavk bi rekel, da je to delo kakaga starega slavnega grškega umetnika.«

»Ako bi razstavili ta kip v Rimu poleg njega še strica, vam povem, da bi bila Mirijam tekom enega tedna

slavna umetnica. Da,« in njegovo oko je hitro preletelo različne kipe, nekatere že žgane, nekatere še surove, večinoma modele kamel, ptic in raznih drugih živali, »da, in isto velja tudi za druge kipe; kaj takega ustvarijo le veliki umetniki.«

Vzpričo te hvale se je Mirijam na ves glas zasmejala, in ravno tako tudi Itijel in Nehušta. Mark je bil vsled tega v zadregi, postal je blede in resen.

»Zdi se mi,« je rekel ostro, »da nisem jaz tisti, ki se norčujem. Povej mi pa, gospica, kam devate te kipe?«

»Esenci jih prodajajo in kar zanje stržijo, imajo za uboge,« reče Nehušta. »Ali je dovoljeno, da vprašam, po kaki ceni?«

»Včasih,« je odvrnil Itijel ponosno, »mi dajo potniki cel šekelj« zanje. Pri neki priliki sem dobil za skupino kamel z arabskimi gonjači celo štiri šekelje; toda za ono delo je rabila moja vnukinja cele tri mesece.«

»En šekelj! Štiri šekelje!« vzklikne Mark, »jaz kupim vse, vse — ne, nočem, kajti to bi bil rop. In ta kip?«

»Ta ni na prodaj; podarim ga Esencem, da ga postavijo v svoji zborovalnici,« odgovori Mirijam.

*) Kako 3 K našega denaria.

»Povej mi, gospica, za katero ceno bi hotela narediti enak moj doprsni kip; seveda, ako bi stric Itijel to dovolil.«

»Kip bi bil zelo drag,« je dejala Mirijam in se nasmejala, »kajti marmor velja nekaj in orodje, ki se izrabl. Oh, zelo drag bi bil!«

In ponavljala je te besede, ne vedoč, kaj naj bi zahtevala.

»Veljal bi petdeset šekeljnov!«

Jaz sicer nisem bogat,« reče Mark mirno, »vendar jaz ti jih dam dve sto zanj.«

»Dve sto!« se začudi Mirijam, »to je preveč; ako bi moral toliko plačati, bi tudi ti moral reči, da si pri Jerihi padel med razbojnike. Toda pustimo to. Ako mi stric dovoli, hočem to poskusiti; seveda če boš ti tako potrpežljiv, da boš hotel toliko ur presedeti pred menoj.«

»Kar takoj začnimo,« reče Mark.

»V to nimam še dovoljenja.«

»Cela zadeva,« je pripomnil Itijel, »se mora predložiti zboru oskrbnikov, ki bodo o tej stvari jutri razsodili. Sicer pa mislim ni nič hudega, ako začne moja vnukinja oblikovati ilovico, ki jo kasneje lahko uniči, ako bi zbor v svoji modrosti zavrnil tvojo ponudbo.«

»Nadejam se, da zbor v svoji modrosti tega ne stori,« reče Mark in do-

stavi: »Gospica, kam naj se vsedem? Spoznala boš, da znam potrpežljivo sedeti.«

»Ako drago, vsedi se na oni stol in se obrni proti meni.«

»Tvoj služabnik sem,« reče Mark in se vsede.

In delo se je pričelo.

VIII. Poglavje.

Mark in Kaleb.

Drugi dan je Itijel predložil vprašanje glede Markovega kipa, ki naj bi ga izvršila Mirijam, zboru esenskih oskrbnikov.

Mnenja so bila različna. Nekateri niso videli nič nedovoljenega na celi stvari, drugi, bolj strogi, so menili, da bi bilo le nevarno, ako bi Rimljan toliko ur presedel pred deklico. Konečno so se po daljšem posvetovanju zjedini v svojem sklepu. Niso se hoteli zameriti Rimljanu, ki jim lahko mnogo škoduje, ker je pri njih na uradnih poslih, zato so dovolili, da Mirijam napravi njegov doprsni kip, vendar naj bodo pri tem delu vselej navzoči še trije esenski možje, načelnik zbora, Itijel in stari učitelj podobarske umetnosti.

Tako se je zgodilo, da je Mark, ko je drugič prišel ob določeni uri v delav-

kolodvoru. Na zasebnem vodovodu so pa v pomoč svojem bližnjemu imeli vodo zaprto, katero so pa pozneje menda odprli na povelje svojega kapitana v — kitli. — Hvala in čast tudi vsem drugim gasilcem iz raznih krajev, kakor domačin, ki so se s svojimi močmi toliko žrtvovali, da se ogenj ni dalje razširil. — Hvala pa tudi vsem gledalcem, ki so pričali, kako sveta potreba je za Naklo vodovod, za katerega se Naklanci že toliko pehajo, pričajo in prosijo zanj vsekrižem in kako podla je volja zasebnikov, ki so iz gole zlobnosti in nagajivosti napravili zasilni zaseben vodovod in s tem občinstvo zapeljali v strankarske prepire, s katerim zadržujejo izpeljavo glavnega vodovoda, kakor tudi ustanovitev požarne brambe.

PRESTOLONASLEDNIK FRANC FERDINAND GRE V RIM.

»Piccolu« se poroča iz baje zelo dobro informiranega vira, da je Italija avstrijsko vlado naprosila, naj pošlje prihodnje leto k odkritju spomenika Viktorju Emanuelu v Rim prestolonaslednika Franca Ferdinanda. Zastopane bodo vse velesile; iz Francije pride sam predsednik Fallieres. Avstrijska vlada se je obrnila na Vatikan, ki je izpočetka hudo nasprotoval temu, da bi šel Franc Ferdinand 20. septembra 1911. v Rim, zdaj pa se je končno menda že vdal, in sicer iz tehtnih razlogov zunanje politike. Vatikan bo zatislil obe očesi in ne bo k obisku avstrijskega prestolonaslednika v Rimu rekel ne da, ne ne.

AEHRENTHAL IN VODITELJ NEMŠKE ZUNANJE POLITIKE,

nemški državni tajnik Kiderlen Wächter, sta se sestala v Marijinih Varjih. Sestanku ne pripisujejo velike važnosti, ker zahteva mednarodna uljudnost, da se predstavijo medsebojno novi ministri za zunanje zadeve ministrom prijateljskih držav.

OGRSKI HONVEDSKI MINISTER

Hasay je govoril v seji ogrskega državnega zbora dne 27. t. m. glede na armadne zadeve. Napove, da se bo moralo zvišati mirovno stanje in uvesti dveletna službena doba. Honved dobi artiljerijo in tehnične čete, osobito brzojavne in zrokoplovne oddelke. Zbornica je dovolila vladi rekrute.

BOSANSKI SABOR

Je 21. t. m. zaključil generalno debato o proračunu; proti so glasovali Udrugaši in nekaj Zajedničarjev in Srbov. Resolucije za znižanje števila visokih uradnikov in potovalnih dijet, za razpisavanje ofertov in prednost domačih obrtnikov ter za predložitev zakona o državnem računovodstvu so bile soglasno sprejete. Pri seji so se hudo spopadli Moslimi in Srbi radi kmečkega vprašanja ter drug drugemu očitali in grozili s požigom.

O kmečkem odkupu

se je Šerif Arnautović nasproti poročevalcu »Pester Lloyd« izjavil, da je to življensko vprašanje za Moslime, ki se bodo z vsemi silami borili za neobveznost odkupa. Obvezen odkup bi pomenjal rop in barbarstvo. Kdor je z njimi v tem vprašanju, onega smatrajo za

prijatelja, a vsakega, kdor je za obvezen odkup, za sovražnika. Ravno ob tem vprašanju bo šlo v kose njih prijateljstvo s Srbi, s katerimi so bili sicer tesno zvezani. Srbi in Hrvati se zastoj veselo koristi obveznega odkupa, kajti posestva begov bodo prišla potem v roke oderuhov in špekulantov, ki bodo edini imeli pri tem masten zaslužek, ljudstvo pa bo na slabšem, nego prej.

NOVO TURŠKO POSOJILO.

Finačni minister Džavid paša je poročal parlamentu o novem turškem posojilu 230 milijonov frankov, ki ga je sklenil s francoskimi bankami, katere so stavile jako ugodne ponudbe, ker uživajo v Turčiji največje privilegije in delajo lepe dobičke.

ZBLIŽANJE TURČIJE IN AVSTRO-OGRSKE.

Z ozirom na nameravan Aehrenthalov sestanek s turškim ministrskim predsednikom naglašajo »Sabah«, da žele Turki, naj se okrepe politične in gospodarske razmere med Avstro-Ogrsko in Turčijo.

VZNEMIRLJIVA POROČILA S KUBE.

Proti novoizvoljenemu predsedniku Gomezu se pojavlja nezadovoljnost, ki še mogoče povzroči krvave boje. General Mimit in polkovnik Janet sta zapustila Kubo, da pripravita vstajo proti Kubi. Na nekem shodu v Santiagu se je zahteval odkrit boj proti Gomezu. Vlada izjavlja, da se vstaje ne boji in je pripravljena na njo. Po drugih poročilih je že izbruhnila vstaja v okolici Santiaga. Vstaji so dobro preskrbljeni z orožjem.

OJAČENJE SEVERNOAMERIŠKE MORNARICE.

Kapitan Yates Sterling zahteva v dopisu mornariškemu uradu, da naj se ojači severnoameriško torpedno brodogradnjo. Po njegovem mnenju je potrebno, da zgradi 28 novih torpednih rušilcev. Zdi se mu tudi potrebno, da dobi vsaka vojna ladja rušilca torpedov, ki naj jo straži ponoči, za kar morajo zgraditi 24 rušilcev torpedov, skupno torej 53 rušilcev.

Ustanovitev pododbora S. D. Z. za Ljubljano in okolico.

V soboto, 23. t. m. popoldne se je vršil v dvorani »Rokodelskega doma« ustanovni shod ljubljanskega pododbora »Slovenske dijaške zveze«. Predsednik pripravljavnega odbora cand. iur. St. Mašič otvoril zborovanje ter pozdravi navzoče, posebno gg. državna poslanca msgr. dr. I. Žitnika, Josipa Gostinčarja, dež. odbornika dr. Lampeta, predsednika društva rokodelskih pomočnikov, spirituala gosp. Strojca, bogoslov. prof. dr. Janežiča in vlč. o. jezuita Žužka. Navaja razloge, zakaj dosedaj ni bilo mogoče ustanoviti najpotrebnejšega pododbora S. D. Z.

V sporazumu z glavnim odborom S. D. Z. se je določilo, da tvori delokrog ljubljanskega pododbora mesto Ljubljana in okolica, ki spada pod dekanijo Ljubljana. Sledi volitev odbora. Soglasno so voljeni: iur. Mašič, predsednik; iur. Pavel Rupnik, tajnik; phil. Fr. Požlep, blagajnik. Nato govori cand.

iur. Fr. Kovač o nalogah ljubljanskega pododbora. Poseže kratko v zgodovino S. D. Z. in pojasni postanek pododbora. Kot najvažnejšo nalogo ljubljanskega pododbora navaja: gojiti versko in npravno misel med dijaštvom, priporočati marijansko kongregacijo in opozarjati na stanovanjsko vprašanje, kateremu treba posvetiti veliko pozornost.

V narodnostnem oziru treba dijaštvo odvaditi praznih fraz in ga navažati k treznemu delu. Podpirati moramo »Slovensko Stražo«, ki vrši narodnoobrambno delo na temelju krščanskih načel. Pozabiti pa ne smemo socialnega delovanja po drugih naših organizacijah. Govornik opozarja na izobraževalne organizacije Slov. kršč. soc. zveze in zvezo Orlov. Povdarja, da treba podpirati z vsemi silami Jugoslovansko strokovno zvezo, treba začeti s karitativnim delom. Člani naj sodelujejo pri katol. društvu za mladeniče, vzbudi naj se zanimanje za delovanje Salezijancev in Vincencijeve družbe.

Govorili so še gg. dež. odbornik dr. Evgen Lampe, spiritual Al. Stroj, drž. posl. Gostinčar, p. Žužek in več tovarišev.

Končno se zahvali tovariš predsednik vsem gospodom, ki so počastili sestanek s svojo navzočnostjo, zahvali se jim za njihove pozdrave in navodila in zaključil zborovanje s pozivom na tovariše, naj načrt, ki so ga danes s tolikim navdušenjem sprejeli, pomagajo uresničiti.

V nedeljo zvečer so dijaki priredili v »Rokodelskem domu« veselico, ki je bila za prireditelje jako častna. Številno občinstvo je napolnilo dvorano in bilo jako zadovoljno z vzporedom. Pevske točke pod vodstvom iur. Juvana so se izvajale povsem eksaktno. Pozdrav je govoril z vznešenimi besedami tovariš M. — Nagovoru je sledil narodni igrokaz »Zaklad«. Sicer to delo Ksaverija Andrejeva ni kaj posebnega in sujet nič novega, vendar je poslušalcem ugajalo. Posamezni tipi — kot oče Roman, Pehač, Štefan, zlasti pa Luka Burinik in Lipe so precej dobro karakterizirani; pogodili so interpreti teh vlog značaje prav dobro in izreči jim moramo vsem vse priznanje. (Posameznih imen ne moremo imenovati, ker nam niso na razpolago.) — Ravno tako zaslužijo vse interpretinje ženskih vlog skupno pohvalo za svoj trud; naj nam ne zamerijo, če ne moremo vsled tesno omejenega prostora navajati vseh imen. Dijaškemu odboru pa kličemo vivat, crescat, floreat!

Dnevne novice.

+ S kakšnimi sredstvi delujejo liberalni listi. Liberalno časopisje je zadnji čas venomer kričalo o nekem »katoliškem umoru« v Vrbiu pri Zalcu, kjer je »katoliški fant« Pesko ubil »naprednega mladeniča« Cokana. Uradno se je pa dognalo, da Cokan ni umrl vsled lahkih praskotin, ki mu jih je prizadejal Pesko, ampak vsled nekega abscesa v prsni mreni. Vrhtega je znano, da je bil rajni Cokan hud pretepač in je tudi v tem slučaju prvi izzival. Zdaj pa se izve, da Pesko ni ne Orel, ne član katoliškega izobraževalnega dru-

štva, ampak zgolj cerkveni pevec kakor mnogo liberalcev. In vendar je liberalno časopisje lagalo, da je Orel, načelnik Orlov, predsednik vseh izobraževalnih društev v okolici, desna roka vse spodnještajerske duhovščine, prvi organizator celega okoliša in bogve kaj še vse! S takimi ljudmi je treba na Slovenskem polemizirati!

+ Poslanec Ivanišević izstopil iz »Hrvaške stranke«. Iz Zadra se poroča, da je poslanec don Franc Ivanišević izstopil iz »Hrvaške stranke« ter vstopil v novo ustanovljeno hrvaško krščansko socialno stranko. Kakor se čuje, bo Ivanišević prevzel vodstvo novega strankinega dnevnika.

+ Liberalno narodno - obrambno delo. Liberalci vedno kričijo, kako narodnjaki da so, in pri vsaki priliki trdijo, da mi ne napravimo nič za obrambo meje. Ta liberalna nesramnost se je sedaj kaznovala s težkim udarcem za našo severno mejo. Pri občinskih volitvah v Ribnici na Pohorju, ki spada pod kraljestvo liberalnega magnata Pahernika, so zmagali posilinemci. To je govoreč dokaz, kako se razumejo naši ultra - narodnjaki na obrambo meje. Akoravno na večjem delu severne meje stoje na straži naši ljudje in je liberalno delo v tem oziru skoro popolnoma olajšano, vendar komodni liberalni možakarji še v svojih domovih ne opravijo svoje narodne dolžnosti. Ne glede na narodno škodo, ki jo vsled takega ravnanja trpimo, je škandal, da so vsled liberalne nedelavnosti zmagali na vrhu slovenskega Pohorja Nemci in posilinemci. Kje so neki ostali tisti »mnogoštevilni« Kacevi volivci? Zopet nov črn madež na narodnih strankarjih sploh in na onih v kraljestvu Pahernikovem posebej.

+ Zaupni sestanek katoliško-narodnega hrvaškega dijaštva v Osijeku se je velespešno izvršil. Drugi dan, t. j. 24. t. m. je govoril tudi Slovenec Komlanec o delu za ljudstvo na demokraciji in katoliškem temelju. Njegova izvajanja so žela burno odobravanje. Sprejelo se je mnogo resolucij za širjenje dobrega tiska med ljudstvom, za sponjanje izobraževalnih in gospodarskih društev itd. Sestanek je zaključil slavnosten komerz na dvorišču semenišča, katerega se je udeležilo tudi mnogo meščanskega občinstva.

+ Velik zlet vseh čeških Orlov bo dne 13. in 14. avgusta v Kromeriju.

+ Nov kurs nasproti Srbom na Hrvaškem? »Hrvatstvo« se bavi z nekim člankom osješke vladne »Die Draug«, v katerem piše ista jako ostro o Srbih zlasti Pribičeviću in Nikoliću, ki da hočeta menda posrbiti Hrvaško in se postavljata v zadevi Araničkega v opreko z vladarjevo voljo in vsem lojalnim prebivalstvom na Hrvaškem. Med vrstami očita »Draug« Pribičeviću in njegovim ožjim somišljenikom celo zopet velesrbstvo, kakor za časa Raucha in veleizdajniškega procesa. Ista »Draug« je od nastopa Tomašića do sedanjega njegovega spora s koalicijo vedno v nebo dvigala Srbe, pravaške Hrvate pa zmerjala s pokvarjenimi elementi, kakor jih je nazval v saboru tudi sam ban. Iz vsega tega sklepa »Hrvatstvo« na nov kurs nasproti Srbom, ki bi pa seveda komaj mogel ostati brez

nico, našel tam tri belobrade in belo oblečene starce, ki so sedeli v eni vrsti, za njimi pa Nehušta s smehljajem na svojem temnem obrazu.

»Ali so ti možje,« je rekel in pokazal na oskrbnike, »tukaj, da čakajo, kadar pridejo sami na vrsto kot modeli, ali pa so sodniki?«

»Sodniki so,« je odvrnila Mirijam hladno, ko je vzela vlažno platno od ilovice.

Nato se je delo pričelo. Oskrbniki, utrujeni od dela so kmalu zadremali.

»Poglej jih no,« je dejal Mark, »to je prilika in snov za umetnika.«

Mirijam je prikimala; vzela tri kose ilovice, delala nekoliko časa molče in marljivo, in kmalu pokazala njegovim razveseljenim očem surove, toda izvrstne podobe dremajočih mož, ki so se jim sami pristrčno smejali, ko so se zbudili.

Tako se je godilo dan za dnevom. Vsak popoldan so prišli oskrbniki in vsak popoldan so počasi zadremali v svojih udobnih sedežih. Mirijam je pridno delala, stotnik pa jo je kratkočasil z raznim pripovedovanjem; pravil je o vojskah, ki se jih je udeležil, in deželah, ki jih je videl. Ona pa mu je pripovedovala preprosto zgodbo svojega življenja in bivanja med Esenci, ki ga je očitno zanimala. Razlagala mu je tudi resnice krščanske vere, kar je rimski vojak pozorno in spoštljivo poslušal.

»Lepo je slišati vse to,« je rekel Rimljan in vzdihnil, »toda kako morejo biti ti nauki primerni za tak svet, kakor je dandanašnji? Nauki vaše vere so res

lepi toda ali ne vidiš, da kristjane vse sovraži. Sploh pa je vendar tudi čudna vaša vera v Kristusa, ki je bil križan, ki pa obeta, da obudi od mrtvih vse, ki vanj verujejo.«

»Kristus ni bil samo križan,« odvrne Mirijam, »on je tudi vstal od mrtvih in zato verujemo, da tudi nas obudi. Moč naše vere spoznaš prav še le tedaj, ko te bo vse na svetu zapustilo.«

»Da, to je vera za one, ki se jim je vse drugo ponesrečilo. Ako se kaj tacega nam pripeti, usmrtime se in izginemo.«

»Mi pa,« je rekla ponosno Mirijam, »se povzdignemo v večno življenje!«

»Morda je to bolj pametno, morda; vendar govoriva o kaki bolj veseli stvari,« in vzdihnil je. »Za sedaj ni po mojem mnenju ničesar večnega — ako ni tvoja umetnost.«

»Ta pač ni večna, ker se spreminja in ker se lahko uniči. — Toda glej, moj učitelj se je zbudil. — Pridite mi pomagat, glejte, ta nosnica mi dela težave.«

Stari umetnik je stopil bližje in z začudenjem gledal kip.

»Mirijam,« je rekel, »nekaj sem sicer razumel nekaj te umetnosti in sem te podučeval v osnovnih naukih. Sedaj se pa ne čutim zmožnega dotakniti se tvoje ilovice. Izgotovi nosnico kakor hočeš.«

»Tako?« je rekla Mirijam in se dotaknila ilovice s svojim orodjem. »O, pogledaj, sedaj je prav.«

»Ali nisem rekel?« je pripomnil Mark zmagovito.

»Stotnik,« je odvrnila Mirijam, »ti mi rečeš marsikaj in zdi se mi, da ne misliš vsega tako. Prosim, molči; sedaj si želim ogledati tvoje ustnice in ne tvojega jezika.«

Tako je delo napredovalo. Ko je bil model gotov, začela je Mirijam klesati kip iz marmorja. Bili so lepi dnevi za Mirijam in za rimskega vojaka, ki sta si postala dobra prijatelja.

Lepi pa niso bili dnevi za — Kaleba. Od prvega trenotka, ko je videl Mirijam ob strani Markovi je sovražil Rimljana, v katerem je slutil nevarnega tekmeca. (Dalje.)

† Svetnik Ažman, župnik gorjanski.

Prijatelju v spomin.

Bilo je avgusta meseca leta 1889, ko je gorjanska fara slovesno sprejela Janeza Ažman, ki je dotlej služboval na Dovjem. Podpisaneec sem takrat kot mlad kaplan po smrti Karola Tedeschi skozi osem mesecev opravljaj osirotelo gorjansko župnijo. Kakor marsikateri upravitelj sem tudi jaz nekako s strahom pričakoval novega župnika. Kakšen bo novi župnik, kako se bova razumela, kako uravnala mnogotere račune itd. Taka in enaka vprašanja so me kolikor toliko vznemirjala. Ves strah, vsaka skrb bila je neopravičena. Takoj sem spoznal Ažmana kot moža plemo-

nitega značaja, kot izvanredno pobožnega duhovnika in gorečega dušnega pastirja. Zlasti sem ga občudoval kot moža natančnega reda. Vsak dan so se po strogo odmerjenih urah vrstili: jutranja molitev, premišljevanje, sveta maša, brevir, adoracija, pisarna, obiskovanje bolnikov. Pisarno in farni arhiv si je v kratkem tako natančno in praktično uredil, da tudi po sedanjih novih sinodalnih določilih ne bo treba nove ureditve.

Njegov prednik Karol Tedeschi bil je zlata duša in vsestransko vzgleden in goreč duhovnik, a ker mu je laška kri tekla po žilah, bil je večkrat prehitel in ker je bil vzgojen v dobi, ko je v naši škofiji vladal jansenizem, bil je v marsikaterem oziru pretrd in pretrdog. Ažman pa, že po svoji naravi ljudomil in prijazen, če tudi odločen značaj, si je takoj pridobil srca Gorjancev. Lahko rečemo, da ga je res previdnost božja postavila kot naslednika Tedeschiu. Rad bi poznal duhovnika, kateri bi moje trde Gorjance vnel za pogostno sprejemanje svetih zakramentov, jaz jih ne morem, tako je tožil večkrat Tedeschi. A glejte, kar se njemu ni posrečilo skozi dolgo dobo 36 let, to je dosegel takoj njegov naslednik. Priča za to nam je gorjanski tretji red, ki šteje nad sto članov, mladeniška in dekliska Marijina družba in število obhajancev, katero se je v dobi župnika Ažmana vsaj potrojilo.

Župnija gorjanska dobila je tedaj res vzglednega in gorečega dušnega pa-

učinka tudi na bosenske razmere. Bomo videli.

+ Dr. Vilfan — nemškutari. Istina! Ves narodni radikalizem dr. Vulfana, s katerim se včeraj v »Narodu« šopiri, ni počenega groša vreden. Koliko je dati na dr. Vulfanovo narodno radikalstvo, se vidi najboljše iz tega, da se blesti na samonemškem proračunu za obrtno-nadaljevalno šolo v Radovljici podpis dr. Vulfana! Heil!

+ Nemške marke v Avstriji. Društvo za nemštvo v inozemstvu (Splošno nemško šolsko društvo), izkazuje v svojem letnem poročilu za leto 1909., da je 58,2% vseh denarnih podpor poslalo v Avstrijo, od teh samo v sudske dežele 57.342 mark. Srečni Nemci, ki imajo onstran črno-rmenih kolov tako bogate in darežljive strice; ali bi se tudi nam Slovencem prilegli taki-le zamejni dobri strički! A batjuška Rus noče poznati nas revnih sorodnikov... E, pa smo fantje dovolj, da ga tudi ničesar ne prosimo. Godni smo in zanašamo se le na svoje krepke mišice. Beračenje pri bogatih sorodnikih pa prepuščamo nemškemu Herrenvolku in mu iz srca privoščimo rajhofske marke!

+ Železniški projekt Ljubljana-Idrija - Sv. Lucija - Tolmin. Trasna revizija v zvezi s postajno komisijo glede splošnega projekta za železniško zvezo od Ljubljane (državni kolodvor) čez Brezovico na Idrijo do kranjsko - primorske deželne meje se bo začela dne 2. avgusta t. l. in naslednje dni nadaljevala. Istočasno se vrši trasna revizija na Primorskem. Komisija se snide dne 2. avgusta ob 8. uri dopoldne na državnem kolodvoru v Ljubljani in bo vzela v pretres najprej delovito progo Ljubljana (državni kolodvor), Brezovica s prometnimi postajami Vič, Podsmreko in Brezovica Radna. Potem se bo nadaljevalo uradno poslovanje ob dveh popoldne na Vrhniki ter izvedlo do postaj Podlipa in Rovte. Naslednji dan se začne uradno poslovanje ob 8. uri zjutraj v Hotedražici ter se izvrši čez Godovič, Idrijo in Spodnjo Idrijo do deželne meje. Za Godovič, Idrijo in Spodnjo Idrijo so namenovane postaje.

— Minister ekselencija g. Avg. Ritt v Bohinju. Deželna zveza za tujski promet v Ljubljani nam poroča, da pride prve dni avgusta g. minister javnih del August Ritt z rodbino na daljše bivanje v Bohinjsko Bistrico, ter se bo nastanil v Grand hotelu Triglav, kjer je jako lična dependenca, vila Bogomila pripravljena. Po sedanjih izveštjih ima g. minister tudi namen ustaviti se nekaj dni na Bledu.

— Velik požar v Belikrajini. V Gor. Podgorji pri Črnomlju je dne 25. julija požar vpepelil sedem hiš z gospodarskimi poslopji. Škoda je velika, pomoč nujna potrebna. Da se je nadaljni požar omejil, se je zahvaliti ognjegascem v Predgradu.

— Umrli je č. g. Josip Dminič, koralni vikar na Krku, star 34 let.

— Pogumna učiteljica. Dne 26. t. m. je zabredel 12-letni Albert Vertačnik pri kopanju v Tomačevem v neko globoko kotanjo; zmanjkalo mu je tal in začel se je boriti z vodo, da bi si pomagal iz smrtne nevarnosti. A ves njegov trud je bil zaman, nekaj časa se je pač boril, a naposled so ga jele zapuščati moči in izgubil je v vodi. Učiteljica Marija Kral, ki je stala na bližnjem griču, je v zadnjem hipu zapazila dečkov grozen položaj. Ne meneč se za smrtno nevarnost, ki je njej sami

pretela — ker ni večša plavanju — je hitela dečku v navadni obleki na pomoč in ga rešila grozne smrti.

— Slovenec umrl v Ameriki. Umrli je v Calumetu Slovenec Jakob Zorman, doma iz Št. Petra na Notranjskem.

— Aretovan slepar. Iz Dunajskega Novega Mesta se poroča, da je nižjeavstrijsko orožništvo aretovalo v Gloggnitzu razupitega pustolovca, ki se ga je že dalje časa iskalo. Aretovanec je bivši trgovski pomočnik Ivan Tautscher, ki je v okolici Gloggnitza in Neunkirchna povzročil mnogo sleparij. Tautscher se je klatil pol leta po Zgor. Štajerskem in zlasti v Murski dolini, pozneje pa na Nižjem Avstrijskem. V Rottenmannu je bil radi različnih sleparij aretovan, a so ga izpustili proti obljudi. Potem je odšel v Ljubno, kjer je bil nekoliko časa v službi, a je pod raznimi lepo zvenečimi imeni izvršil vsakovrstna lopovstva. Potem je odšel v Mürztal, kjer se je seznanil z neko natakario, šel z njo na nek koncert ter ji snel z rok prstane. Dekle je mislilo, da se šali, toda spremljevalec je izginil brez sledu. Pojavil se je na Nižjem Avstrijskem, kjer pa ga je doletela usoda. Prepeljali ga bodo v Ljubno. Tautscher je star šele 28 let ter je vedno nastopal zelo elegantno in je osleparil ljudi gotovo za več tisoč kron.

— 25-letnico svojega službovanja bo praznoval 30. t. m. blagajnik vevške popirnice g. Maks Gutman.

— Fonograf v Šoli. Društvo srednješolskih profesorjev v Pragi je začelo zbirati primerne fonografske plošče za pouk v šoli.

— Nesreča na Velikem Zvonarju. Predvčerajšnjem se je ponesrečil nek dr. N. na Velikem Zvonarju, ko se je vračal v dolino. Padel je 600 m globoko. Njegova žena je opazovala njegovo pot z neke planinske koče ter je videla, kako se je ponesrečil. Ubogi ženi se je skoraj omračil um. Doktorjevo truplo, kakor tudi truplo njegovega vodnika so potegnili iz globeli ter prenesli v neko planinsko kočo.

— Vremenske nezgode v Bosni. Iz Banjaluke se poroča 27. t. m., da je v okolici Derventa v pretekli noči razsajala huda nevihta s točo, ki je uničila vse letošnje sadje na češpljah. Vihar je z mnogih hiš odnašal opeko ter je razkril več hiš. Vsled tega je pridrla v hiše voda ter povzročila mnogo škode. Na mnogih krajih je bila toča debela kot jajca; našli pa so tudi točo, težko 1 kg.

— Turški konzulat v Sarajevu. Kakor znano, nameravala je Turčija ustanoviti svoje konzulate v Sarajevu, Mostaru in Banjaluki, Avstro-Ogrska pa je dopustila le konzulat v Sarajevu. Na to mesto je sedaj imenovan dosedanji turški konzul v Konstanti na Rumunskem Kadry Bey, kateremu je že tudi dodeljen tajnik in drugo osebje.

— Posojilo zagrebške mestne občine v znesku 15 milijonov kron je sklenjena stvar. Posojilo izvede Prva hrv. hranilnica na podlagi 4inpol odstotnik obrestnih občinskih zadolžnic, odplačljivih v 50. letih.

— Razpisane učiteljske službe. V kamniškem okraju: nadučiteljsko mesto na trirazrednici v Komendi do 20. avgusta t. l. v stalno nameščenje. V litjskem okraju: voditeljska mesta na enorazrednicah Kolovrat, St. Lambert, Polje in Primskovo v stalno, oziroma začasno nameščenje do 16. avgusta t. l. V kočevskem okraju: nadučiteljsko

mesto na dvorazrednici na Borovcu v stalno nameščenje do 20. avgusta t. l.; učiteljsko mesto na štirirazrednici v Dolenji vasi pri Ribnici do 25. avgusta t. l. v stalno nameščenje. Nadučiteljsko mesto na dvorazrednici na Štrekljencu (okraj Črnomelj) do 10. avgusta t. l. v stalno nameščenje. Na štirirazrednici v Starem trgu pri Ložu (okraj Logatec) učeno mesto v stalno nameščenje do 25. avgusta t. l. Na štirirazrednici v Senožečah (okraj Postojna) učeno mesto v stalno nameščenje do 23. avgusta t. l.

— Nesreča. V ponedeljek dne 25. t. m. zvečer je prišla žena Franceta Kocjana iz Šmarjete po nesreči blizu Zagorice pod težek, z opeko naložen voz ter izdihnila blago dušo, predno je prihitel poklicani duhovnik. Zapuščena žalujočega moža s šesterimi otroci. Bog naj družino tolaži, njej pa dodeli večni mir!

— Zahvala. Podpisani odbor »Pododbora S. D. Z. za Ljubljano in okolice« zahvaljuje na tem mestu vse gospodične in gospode, ki so le količkaj pripomogli k lepemu uspehu nedeljske nje-gove prireditve v »Rokodelskem domu«. Zlasti se čuti dolžnega izreči zahvalo slavnemu »Društvu rokodelskih pomočnikov« in njegovemu predsedniku preč. g. spiritualu Strojcu za blagohotno prepustitev dvorane in da mu je šlo v vseh ozirih z nasvetom in dejanskim na roko, gđni. Minki Bonačevi in g. Rudolfu Spillerju za prijazno sodelovanje, gg. pomočnikom Peterlinu, Pajku in Hohnjecu za požrtvovalno delo na odru, slavnemu občinstvu pa, da se je odzvalo v tako obilnem številu vabilu in pokazalo svojo naklonjenost katoliško - narodnemu dijaštvu ljubljanskemu. Prisrčna hvala vsem. — Za odbor: iur. Stanko Masič, tč. predsednik; iur. Pavel Rupnik, tč. tajnik.

— Podnevu ukradene ovce. Dne 17. t. m. so podnevu ukradli 60 ovac v Maricah, župa Kanfanar, Istra. Pastir je ovce okoli 9. ure dopoldne prignal s pašne na pristavo in hlev in potem odšel domov. Ko se je popoldne vrnil na pristavo, je našel vrata od hleva na tleh in hlev prazen. Ta tatvina dá mnogo misliti. Škode je 960 kron.

— Saborsko palačo v Zagrebu pre-delujejo. Zbornica dobi tri nova okna, časnikarska loža bo izdatno povečana in bo v njej prostora za 30 oseb (doslej 7). Poslaniške klopi bodo obrnjene proti severu, kakor doslej. Dela pred oktobrom najbrže ne bodo končana.

— Pri sekanju lesa ga zasačil. Te dni je zasačil Martin Ražen iz Bitenja v svojem gozdnem deležu sedlarja Janca Škantarja, ki je sekal les, ter ga stavil na odgovor. Ta pa je skočil s sekuro oborožen proti Ražnu in mu zagrozil, da ga ubije, če se urno ne izgubi iz gozda. Seveda Ražnu ni nič drugega preostajalo, kakor oditi. Zadeva se bo končala pred sodiščem.

— Obstreli se je 15 let stari posestnik sin Jožef Možek v Kamniku. Ogledoval je jako neprevidno nabito pištolo, katera se mu je v roki sprožila ter ga je krogla zadela v levo roko.

Položaj v Albaniji.

(Izvirno poročilo.)

Od časa do časa se vedno zopet pojavljajo vznemirjujoče vesti o bojih, gibanju čet in revolucionarnem gibanju v Albaniji. Večkrat se je tudi poročalo o preganjanju in trpinčenju ondotnih kristjanov.

Težkoče turške vojske.

Mladoturki so zasedli glavna mesta v Albaniji ter so prodrli do Prizrena in Djakova. Namen mladoturške vojske je pred vsem, zopet vpeljati red v mesto. Armada se je morala deliti v dve veliki koloni. En del naj bi ojačil garnizije, drugi del pa naj bi tvoril pravzaprav pravo vojsko, ki naj bi obhodila deželo in razorožila vstajnike. Albanci, ki so se v začetku trdovratno branili, so se morali končno vdati. S tem pa ni bila končana naloga mladoturkov. Ravno nasprotno! Mladoturška armada ima še veliko težkega dela, to je pohod na notranjost dežele. Ako se hočejo turške dežele lotiti ekspedicije v Lumo ali Malisijo, potem morajo prestat nepremagljive težkoče. V teh goratih pokrajinah je namreč nemogoča prehranitev čet ter je tudi taktično vojskovanje nemogoče.

Katoliški duhovniki.

V teh negostoljubnih gorah, kjer so ljudje najmanj 7 mesecev v letu obdani od snega, žive poleg Mirditov (katoliških Albancev), krasnega gorskega ljudstva, tudi mohamedanci in pravoslavni v večnem sovraštvu med seboj. V Albaniji je prebivalstvo večinoma mohamedanske vere. Katoliki in pravoslavni morajo vsled tega mnogo pretrpeti vsled netolerantnosti mohamedanskih sodeželanov. Pravoslavni ne vživajo skoro v celi Albaniji nobene prostosti. Pa tudi katoliki ne smejo v mnogih vaseh izvrševati svojih verskih obredov. Vsled avstrijskega protektorata in svojega skromnega požrtvovalnega dela pa je katoliška duhovščina zelo priljubljena v Albaniji. Pogosto mora posamezen duhoven v 8 ali 10 vaseh izvrševati svoje pastirstvo, iz česar se more sklepati, da je njegov poklic trudapoln. Politike v pravem pomenu besede duhovniki ne uganjajo, nasprotno pa so, kakor vsi Albanci, polni narodne zavesti. »Albanija Albancem!« je tudi njihovo geslo.

Avstrija v Albaniji.

Avstro-Ogrska je mnogo storila v Albaniji za povzdigo splošne dobrobiti in kulture ter je s svojimi katoliškimi šolami, s svojimi izbornimi organiziranimi bolnišnicami pridobila za vedno simpatije Albancev. Od Avstro-Ogrske bi se morale učiti tudi druge države, da proticerkvena propaganda ni primeren predmet za eksport ter da se mora krščansko prebivalstvo v Albaniji ščititi pred nasiljem mohamedancev.

Bodočnost kristjanov.

Kristjani v Albaniji so delaven, miroljuben element ter tvorijo za turško državo jamstvo za red in napredek. Že radi tega imajo pravico do večje pravičnosti in dobrohotnosti od strani mohamedancev. Na vprašanje, ali bodo mladoturki napram kristjanom bolj tolerantni in naklonjeni kakor so bili mohamedanci pod staro vlado, se še ne more odgovoriti.

Panizlamstvo.

Edino umestno bi bilo, ako bi mladoturki vodili popolnoma nekonfesijsko politiko. Pričakovati je sedaj v Albaniji veliko panizlamsko poplavo. Turški nacionalizem in pa panizlamsstvo pa je eno in isto. Mladoturki so storili pač korak naprej. Mladoturški uradniki pa so samo po imenu mladoturki, ker so postali člani mladoturškega odbora ter imajo dobro plačane in vplivne službe. Ostali so pa isti, kot

stirja. Jaz pa sem bil tako srečen, da sem našel zvestega in iskrenega prijatelja. Vez prijateljska ostala je trdna in neomajna skozi dolgo dobo 21 let. Nobene, ne vesele ne žalostne prilike ni prezrl, da ni osebnosti ali pismeno razodel svojega veselja ali čestitanja, ali pa da je kot iskren prijatelj sporočil svoje sočutje ter dal poguma za novo delo in boljše bodočnost.

Po prvem katoliškem shodu se je pričelo veselo preporodno gibanje naše dotlej odrvene katoliške nar. stranke. Kdo se z največjim veseljem ne spominja one dobe, ko se je vsako nedeljo zborovalo po toliko mestih in vaseh, po večjih župnišč in pod milim nebom, ter so govorniki, večinoma duhovniki, zbranim množicam netili katoliški ponos ter jih budili za gospodarsko osvojitve? V splošnem prebujenju in prvi navdušenosti so se snovale politična in gospodarska društva, vsaka fara je hotela imeti lastno posojilnico in gospodarsko društvo.

V radovljiškem okraju je stal na čelu novega gibanja — tedanji deželni poslanec Janez Ažman, mož v zreli moški dobi, a dovzeten za vsako dobro novo idejo, katere se je oklenil in jo do konca izvršil s prirojenemu mu gorenjsko doslednostjo in vztrajnostjo. Kot ljubljanski kaplan sem bil navzoč na voliv-

nem shodu na Bledu, ko se je postavil kandidat za deželni zbor. Zbralo se je volivcev iz celega okraja kot nikdar več na Bledu. Soglasno in z največjim navdušenjem je bila sprejeta Ažmanova kandidatura. Da si videl Gorjance, kako prisrčno so pozdravljali svojega župnika — bodočega deželnega poslanca in s kolikim ponosom so ga spremljevali na dom! — Meni pa, sam ne vem kako, prišla je misel: »Duhovnik na deželi je pa vse kaj drugega kot duhovnik v mestu« in sklenil sem: Nazaj v planinski raj! Nazaj v obližje — prijatelja Ažmana!

Kot deželni poslanec je z dekanom Janezom Novak takoj pričel z organizacijo radovljiškega okraja. Ustanovila sta »Politično katoliško slovensko društvo za radovljiški okraj«, katera je najstarejša politična organizacija na Kranjskem. Ažman je bil začetkom društvem tajnik, do smrti pa podpredsednik. Tudi v našem okraju se je večkrat križalo orožje v volivnih borbah. Gorenjski ponos se je upiral ljubljanskemu osrednjemu vodstvu. Duhovščina sama je bila razdeljena v nasprotna tabora — seveda na katoliški podlagi. Ažman se je strogo držal discipline in odločno zmetaval vsak separatizem. Za vzorno edinstvo duhovščine radovljiške dekanije ima poleg dekana Nova-

ka prvo zaslugu pokojni svetnik Ažman. Katoliško politično društvo šteje sedaj blizu 1200 članov. Vsi so naročniki »Domoljuba«. Kadar pridejo volitve, ni potreba posebne agitacije. Člani katoliškega društva so dobro disciplinirani in zanesljivi volivci. 1200 mož postavimo z lahka na volišče, nasprotnikom liberalcem in socialnim demokratom ostajajo — paberki.

Pri vsem delu za okraj pa je bila Ažmanu zlasti pri srcu domača Gorjanska občina. Tu je pokazal v prvi vrsti svojo organizatorsko moč. Kar je pričel, postavil je na trdno podlago. Gorjanska cerkvena in gospodarska društva pod streho mogočnega gorjanskega doma, katerega je sezidala posojilnica, ostala bodo dolgo let najlepši spomenik na svetnika Ažmana. Dva moža, katerih imena so na najboljšem glasu v našem kraju, moram kot posebno Ažmanova prijatelja častno imenovati na tem mestu: Jakob Zumer, bivšega župana gorjanskega in Janeza Poklukarja, brata pokojnega deželnega glavarja dr. Jos. Poklukarja. Prvi je načelnik posojilnice, drugi predsednik kmetijskega društva. Bila sta oba desni roki Ažmanovi do njegove smrti ter vztrajala na čelu društev tudi takrat, ko so se pojavljale, zlasti pri zadrugi nevarne kri-

ze. Pokojnik jima nikdar ni kratil velikih zaslug ter je vedno odkritosrčno priznaval nesebično požrtvovalnost svojih prijateljev.

Skrajno gostoljuben, vedno odprti rok za revne dijake, kroparske rojake in domače ubožce Ažman ni zapustil premoženja. Svojega brata Šimna, župnika v Kamni gorici je izšolal kot mlad duhovnik večinoma na svoje stroške. Ako ljudstvo meni, da mora zapustiti vsak umrli duhovnik vsaj 50.000, šel je takoj po Gorjah glas: »Naš župnik ni zapustil tisočakov«. Hvaležni Gorjani pa so zato sklenili, da mu na lastne stroške postavijo primeren spomenik. Zapustil je sicer oporoko in imenoval glavnega dediča preč. knezoškofa, kateri naj bi porabil ostanek premoženja za škofijske zavode. Kot pridna čebelica je vsa leta zbiral za iste ter jim je bil tudi velikodušen podpornik. A zadnja bolezen in spreved iz Ljubljane sta povzročila toliko stroškov, da si bodo škofijski zavodi komaj kaj opomogli z Ažmanovo zapuščino. Blagi pokojnik odposlal je svoja dobra dela naprej še pred smrtjo v večnost. Neutrjen delavec v vinogradu Gospodov brezdvomno sedaj nosi nebeško krono in vživa večno plačilo. Njegov spomin ostane trajen.

Matija Mrak.

so bili prej. In tako čujenfo vedno še o preganjanju kristjanov. Čakati moramo, da vidimo, kako se bo nadalje razvil proces, ki se vrši v Albaniji, kajti samo lepim besedam malokdo sede še na limanice.

IZ AMERIKE.

— **Slovenec umrl v Ameriki.** V Peru, Illinois, je umrl Slovenec Josip Soško.

— **Ponesrečena Slovenca v Ameriki.** Iz Diamondville se poroča, da se je ponesrečil Fran Rojc 16. junija v premogovem rovu šte. 1 v Frontier, Wyo. Zaslusl ga je premog. Pokojni je rojen leta 1889 v Žužemberku na Dolenskem. — Iz Mc Kinleya, Minn., se poroča, da je dne 23. junija umrl rojak Ivan Možin, ki je delal v Elbi, in sicer vsled solnčarice.

Štajerske novice.

— **Podružnica »Slovenske Straže« za št. Lovrenc in Puščavo.** Iz Puščave se nam piše: V nedeljo dne 31. julija bomo priredili veselico »obmejnim bratom v pomoč«. Obenem bomo tudi ustanovili podružnico »Slovenske Straže« za Sv. Lovrenc in Puščavo.

— **Nepoznan utopljenec.** Dne 22. julija popoldne je našel brodar Kranjc pri Sv. Martinu pod Vubergom na levem dravskem bregu moškega utopljenca, ki je moral ležati več tednov v vodi. Telo je 175 cm dolgo; mož utegne biti star 25 do 30 let, je brez brade in ima dolge črne lase.

Ljubljanske novice.

— **Iz Cirkus Villand** je došel v Ljubljano ter prične danes zvečer s svojimi zanimivimi predstavami.

— **Iz Vojaška godba** bo danes zvečer ob šesti uri svirala v zvezdi.

— **Iz Predrznata tatvina.** Včeraj med 12. in 2. uro popoldne je dosedaj še neznan tat odklenil vrata v trgovino Josipa Somca v Šelenburgovi ulici št. 6 in ukradel iz nezaklenjenega predala 722 kron denarja, obstoječega iz bankovca za 100 K in bankovcev po 20 in 10 K.

— **Iz Sam se je izdal.** Kakor smo že pred kratkim poročali, je vložil delavec Lovrenc Zemljak iz Dobrunj pri policiji ovadbo, da sta ga dva hlapca izvalila v Mestni log in mu tam vzela denarnico v kateri je imel 6 K in na to zbežala. Policija je takoj drugi dan enega roparjev prijela. Le ta pa je povedal, da ju je Zemljak sam izvalil v Mestni log in hotel nad njima zagrešiti hudodelstvo po § 139. kaz. zak. in tako sedi sedaj mesto roparjev Zemljak sam v zaporu in se bode moral zaradi svojega nečednega dejanja zagovarjati pred deželnim sodiščem.

— **Iz Ni nič dobil.** Včeraj popoldne se je nek dolgoprstnež vtihotopil v neko stanovanje in po omarah vse preobrnul. Ker pa ni nič denarja dobil, je popustil v stanovanju vse razmetano in odšel.

— **Iz Mahrovo trgovsko šolo** je obiskovalo minulo šolsko leto 130 učencev. Od teh je bilo Slovencev 39, Hrvatov 30, Srbov 12, Italijanov 28, Nemcev 20 in 1 Anglež. V prvem letniku jih je prejelo drugi red od 69 učencev samo 9, v drugem letniku pa od 61 učencev 12 odliko, vsi ostali pa prvi red brez odlike. Poleg tega ima 9 učencev prvega letnika ponavljajni izpit.

— **Iz Zaradi prepovedanega povratka** je bil aretovan slaboglasni pekovski pomočnik Ivan Hinec, rojen leta 1873. v Mokronogu in tja pristojen. Po prestani kazni bo moral nazaj v svojo domovno občino.

— **Iz Neusmiljen hlapec.** Ko je včeraj peljal nek hlapec v hotel »Tivoli« voz piva, sta se mu konja vsled teže ustavila. Hlapec je namesto, da bi bil odložil nekaj sodčkov, zgrabil za bič ter ubogo žival tako pretepal, da je bila vsa klobasasta. Zaslužena kazen mu gotovo ne odide.

— **Iz Izgubljeno.** Zasebnica g. Lina Premkova je izgubila dva bankovca po 100 K. — Ga. Štefanija Poljšakova, je izgubila denarnico, v kateri je imela okoli 42 K denarja. — Ga. Ana Jelničarjeva, je izgubila denarnico z manjšo vsoto denarja in vozni listek do postaje Kresnice. — Rudolf Zalar je izgubil bankovce za 10 K.

— **Iz Cirkus Zavatta** pride iz Beljaka v Ljubljano.

— **Iz Najden zlat uhan.** V trgovini F. Meršol na Mestnem trgu št. 18 se je na-

šel zlat uhan. Kdor ga je izgubil, ga dobi tam.

— **Iz Umrl** so v Ljubljani: Katarina Leben, posestnica, 80 let. — Josip Medle, rejenček, 1 mesec. — Josip Pečnikar, bivši hlapec, 64 let.

VSEBINA TOMAŠIČEVEGA PAKTA S KOALICIJO.

»Pokret« z dne 27. t. m. prinaša na uvodnem mestu baje avtentično besedilo pakta med Tomašičem in koalicijo. Glasi se: 1. Vsa sedanja vlada z banom (Rauchom) in sekčnimi načelniki odstopi. 2. Hrvaško-srbska koalicija bo podpirala vlado, katera bo 3. upostavila ustavne razmere in prinesla 4. razširjeno volivno pravico, 5. ustavne temeljne zakone, ki jih Hrvaška sploh nima. Mandati, ki so dosedaj izpraznjeni s smrtjo ali bodo po opčiji razpoložljivi, se prepuščajo članom narodne (mažaronske!) stranke. Razven tega se je še ustmeno ugotovilo sledeče točke: 1. v državnopravnih sporih z Ogrsko se vlada postavi na stališče koalicije, 2. v srbskih vprašanjih se upostavi stanje pred Rauchovim režimom (veleizdajniški proces!), 3. vlada bo sanirala vse krivice Rauchovega režima (upostavljenje odstavljenih ali umirovljenih profesorjev in drugih uradnikov!), 4. ban Tomašič ostane tri do štiri mesece na banski stolici, potem pa dogovorno s koalicijo predloži svojega naslednika.

Razne stvari.

— **Bombni atentat na župana.** Iz New Yorka pišejo 28. julija: V Ridgewayu v Virginiji je bil umorjen prejšnji župan, J. B. Nussman. Ležal je v gugalnici na svojem vrtu, ko je zagnal nek človek s ceste proti njemu bombo. Odtrgalo mu je obe nogi, tako da je umrl v nekoliko minutah. Morilca, ki je neznan, še niso zasledili. Nussman je bil kot župan tudi policijski šef v Ridgewayu. Bržkone se je morilec nad njim maščeval, ker je bil bržkone za časa njegovega službovanja kaznovan za kak prestopke.

— **Zakladi cara Radovana,** srbskemu ljudstvu ne dajo miru. Vedno in vedno se zopet najdejo lahkovernosti, ki verujejo bajki o zakopnem zakladu cara Radovana in prosijo policijsko oblast dovoljenja za kopanje na mestih, kjer domnevajo zaklad. Doslej so srbske oblasti vse take prošnje seveda odbijale, a s tem le še bolj utrdile vero v obstanek Radovanovega zaklada. Zato je sedaj srbski notranji minister odredil, da naj se vsem prošnjam za kopanje udovolji, da se ljudstvo samo prepriča o neresničnosti svojih zakladnih sanj.

— **Kaj vse storé »intelligentni« ljudje.** O tem navaja nek angleški tehnik lep vzgled. Nekaj Parižanov se je razgovarjalo o lahkovernosti občinstva. Eden izmed njih je ugovarjal in tako je prišlo do stave. Dva gosпода sta stavila, da bosta dobila tekem enega tedna najmanj 500 frankov s tremi malimi inserati s samo tremi vrsticami v kakem časopisu, ne da bi občinstvu kaj obljubila ali pojasnila, za kaj se gre. V soboto je prinesel nek list lakoničen inserat: »Intelligentni ljudje pošljite takoj 5 frankov na ta in ta naslov.« V sredo na to se je objavil drugi inserat: »V nedeljo je zadnji dan; pošljite takoj 5 frankov, če ne se odklonijo.« Končno se je prihodnjo soboto objavila zadnja anonsa: »Vse petkronske pošiljave, ki bodo došle pojutrišnjem, se odklonijo.« Do nedelje zjutraj ni prišlo nič manj kot 77 poštnih pošiljatev in v ponedeljek zjutraj pa nadaljnih 42. »Intelligentni« ljudje niso poslali samo 500, ampak 799 frankov. Inserenti so dobili stavo; denar pa so dobili »intelligentni« pošiljatelji nazaj.

— **»Bratstvo« soc. demokratov.** Stara stvar je, da rdeči delavski prijatelji z naravnost zverinsko brezsrčnostjo preganjajo sodelavce, ki nočejo ukleniti vrata v rdeči jarem. To se v malem ti vrata v rdeči jarem. To se v malem če bi vse prišlo na dan, zasmrdelo do neba. O enem takem slučaju se poroča sedaj to-le: V usnjarski tovarni v Offenbachu je bilo med drugimi delavci 5 krščanskih socialistov. Rdeči sodelavci so vse poizkusili, da jim omrazijo delo v tovarni; neprestano so jih psovali, zasramovali in jim delali preglavice kolikor so mogli. Ker so pa krščanski soc. delavci kljub temu vstrajali v delu, so sodrugi manifestirali za svobodo vesti in bratstvo na ta način, da so k ravnateljstvu poslali de-

putacijo, ki je zahtevala, da se vseh pet kršč. soc. delavcev odpusti iz tovarne. No, ravnatelj je pokazal, da — hvala Bogu — še ne vlada svetu soc. dem. kraljestvo in je rdeči deputaciji pokazal vrata. A v kolikih slučajih se podjetnik iz strahu ali drugih ozirov ukleni soc. dem. teroristom in odpusti poštene kršč. soc. delavce To kaže, kako bi z bratstvom in svobodo izgledalo v novi socialistični državi!

— **Venera v Ameriki.** Pred nekoliko leti se je izselil iz Trsta nek propal trgovec v Ameriko. S srečnimi špekulacijami se mu je posrečilo, da je v kratkem postal milijonar. Kot bogataš pa se je začel zanimati za umetnost. Da bi dokazal smisel za umetnine, naročil si je kip Venere iz Milosa. V Evropi ve vsakdo, da ta Venera nima rok. Ameriški milijonarji pa tega ne vedo. Lahko pa si tolažimo jezo tega Amerikanca, ko je dobil Venero brez rok. V svoji besnosti je tudi takoj ugodila zahtevi ter odvi, češ, da je kriva, da je dobil Venero brez rok. Kot praktičen Amerikanec je seveda zahteval odškodnino. Železnica je seveda takoj ugodila zahtevi ter odštela novce, ker se je bala tožbe. Amerikanci so pač v vsem naprednejši, pa so tudi v umetnosti.

— **Tatvina denarnih pisem.** Na kolo-dvoru v Lincu so bila ponoči 25. julija ukradena denarna pisma z nad 30.000 kronami. Tatove še niso zasledili. Policija je dognala, da je mogel izvršiti tatvino samo kak človek, ki je bil dobro poučen o poštnih razmerah. Vozna pošta, ki prihaja v Linc iz Solnograškega s polnočnim osebnim vlakom, se na poštnih manipulacijskih prostorih naloži na poštni ambulančni voz ter odpelje na glavno pošto. Poštni voz je omenjeno noč stal na kolodvorskem vrtu poleg poslopja. Dva pomožna slugi sta prinesla v voz došle poštno vreče ter sta potem odšla v urad, da bi podpisal službujoči uradnik potrebne listine. Med tem časom, kakih pet minut, je bil voz brez nadzorstva, ker je voznik odšel v kolodvorsko restavracijo. V teh minutah pa je tat, ki je bržkone bil skrit v grmovju, izrabil priliko ter s ponarejenim ključem odprl voz in ukradel denarne vreče. Šele ko je došel voz na glavno pošto, so dognali tatvino. Ukradene so bile štiri vreče, v katerih je bilo 30.434 kron in 200 mark.

— **Teram-Kangri — najvišja gora na svetu.** Učenjak in raziskovalec dr. Tom Longstaff je preštudiral Karakorumsko hribovje v Aziji in našel, da se nahajajo tam gore, ki so višje od Gavri-zankarja, ki je veljal dosedaj za najvišjo goro na svetu (8800 m). Najvišji vrh je krstil učenjak za Teram-Kangri, in — kakor meni — je ta vrh visok 9420 metrov.

— **Iz rdečega tabora.** Češki socialno-demokratski poslanci, ki se sicer ne rekrutirajo iz stanu urednikov in strankinih uslužbencev, so sicer prepričani nasprotniki dunajskega rdečega centralizma ter nočejo ničesar slišati od dunajske komande. Kljub temu pa so člani zveze strankinih nastavljenecv, kateri načelujeta centralista Adler in Hueber. Ali je to dosledno? Pa se jih je že dostikrat pozvalo, naj izstopijo z ozirom na svoje prepričanje iz osrednje zveze, a k temu koraku jih ni mogoče pripraviti. V denarnih zadevah se narodnost neha, tudi narodnost čeških socialnih demokratov. Rdečkarji so pač vsi enaki!

Telefonska in brzojavna poročila.

SEJA SRBSKO - HRVAŠKE KOALICIJE.

— **Zagreb, 28. julija.** Včeraj se je vršila seja srbsko-hrvaške koalicije, ki naj bi sklepala o nadaljnjem postopanju. Seja se je udeležilo 40 članov. Seja so prekinili v pozni uri, ne da bi bili kaj sklenili in tudi nobenega komunikacije niso izdali. Večina je za sporazumljenje z vlado, Srbi in pa naprednjaki pa še zahtevajo odstranitev justičnega šefa Araničkega. Sprejeta ni bila nobena predloženih resolucij, ne spravljava, pa tudi ne predložena ostra resolucija. Seja se je danes nadaljevala. Namestu ob napovedani 9. uri se je seja pričela šele ob pol 11. uri. Seja traja še, dosedaj je ohranjena o razvoju seja stroga tajnost.

ČEHI NA NIŽJEM AVSTRIJSKEM.

— **Dunaj, 28. julija.** Gotovo je sedaj, da bo občinski odbor v Poštorni razpuščen in da bo nove volitve vodil vladni

komisar. V nedeljo bo v Poštorni velik češki shod, na katerem bo govorilo več čeških poslancev.

GROF PEJAČEVIĆ SE UMIKA.

— **Budimpešta, 28. julija.** Podpredsedniku hrvaške delegacije dr. Mažuraniću je naznanil bivši ban Pejačević, da odstopa kot načelnik hrvaške delegacije, ker se ne more več strinjati z večino.

MANDATA ODLOŽILA.

— **Zagreb, 28. julija.** Poslanec Ogri-zovič in Bošnjak, pristaša čiste stranke prava, sta javila vladi, da na podlagi novega volivnega reda, ki izključuje profesorje od poslanstva, polagata mandata. Čuje se, da postane Ogri-zovič ravnatelj gimnazije v Krapini.

ZADER OSTANE GLAVNO MESTO DALMACIJE.

— **Dunaj, 28. julija.** »Fremdenblatt« dementira vesti, da postane Spljit glavno mesto Dalmacije.

ZVEZA MED SRBI IN MANDIČEVO SKUPINO.

— **Sarajevo, 28. julija.** Glasilo »Kato-ličke hrvatske Udruge«, »Hrvatski Dnevnik«, je priobčil točke sklenjenega pakta med Srbi in Mandičevo skupino. Zajedničarji taje, da bi obstajal med njimi in Srbi kak pakt. »Hrvatski Dnevnik« pa prinaša sledeči dokaz: »Pred kakimi desetimi dnevi je dr. Nikolaj Mandič telefonično prosil predsednika »Hrvatske katoliške Udruge«, poslanca pl. Vancaša, naj ga obišče. Poslanec pl. Vancaš je šel k deželno-zborskemu podpredsedniku dr. Mandiču s poslancem dr. Jankiewiczem. V Mandičevem stanovanju sta dobila tudi poslanca dr. Sunarića. Dr. Mandič je povabil poslanca Vancaša in dr. Jankiewicza, naj podpišeta pakt s Srbi. Dr. Jankiewicz se je odzval pozivu, medtem ko je Vancaš izjavil, da ne more storiti tega brez sklepa hrvaške katoliške organizacije. Z podpisom omenjenega pakta se je dr. Jankiewicz sam izključil iz »Hrvatske katol. Udruge«.

HOTEL POGOREL. — VEČ OSEB MRTVIH IN RANJENIH.

— **London, 28. julija.** Iz Belfasta poročajo, da je danes zjutraj rano izbruhnil požar v »Kelvin Hotelu«, ki je oddaljen nekoliko stotin metrov od mestne hiše. Hotel je popolnoma pogorel, zgorelo je šest oseb, pet pa jih je zadobilo hude opekline. Ni še znano, kako da je nastal požar. Mnogo oseb je poskakalo z oken na ulico in so se več ali manje poškodovale.

OBSOJEN SLEPARSKI BANKIR.

— **Pariz, 28. julija.** Znani bankir Rochette, ki je ogoljufal z raznimi svojimi špekulacijami za 130 milijon. frankov, je bil obsojen v dveletno ječo.

SKRIVNOSTNI UMOR V LONDONU.

— **London, 28. julija.** Nek znan hipnotizer je izpovedal pri policiji, da je spoznal v fotografiji ubeglega zdravni-ka dr. Crippena onega človeka, ki je bil septembra 1. l. večkrat pri njem ter je spraševal, če je mogoče sugerirati kakemu mediju, naj se sam usmrti. Dotičnik ga je tudi vprašal, če je mogoče s pomočjo hipnoze izbrisati iz spomina neljube doživljaje. Pristavil je, da bo mogoče v 4 ali 5 mesecih rabil hipnotizerjevo pomoč, ki naj bi mu uničil spomine, ki mu ne ugajajo. Hipnotizer sklepa iz vprašanj tega moža, v katerem je spoznal dr. Crippena, da je ubegli zdravnik že mnogo mesecev prej računal z možnostjo kakega zločina.

AVTOMOBILNI OMNIBUS PADEL V PREPAD.

— **Lizbona, 28. julija.** Avtomobilnemu omnibusu, na katerem je bilo mnogo izletnikov v okolico Torrege, je odpovedala zavora ter je z velikansko brzino vozil po neki gorski cesti navzdol. Na nekem ovinku pa je avtomobil zaglaval v 60 metrov globok prepad ter ga je popolnoma razbilo. Devet oseb je bilo ubitih, šest pa težko ranjenih.

Za »Slovensko Stražo«.

Slomškovi darovi.

34, 35. Pisarna dr. Peganova 40 K.
36, 37, 38, 39, 40. Duhovniki celjske dekanije pri konferenci zbrani 103 K.
41, 42, 43. Nabrali duhovniki konjiške dekanije ob priliki pastirske konferencie 68 K.
44, 45. A. K. nabral na pastoralni konferenci ptujske dekanije 55 K.

?	I	?	Najboljša ura sedajnosti: zlata, srebrna, tula, nikelnasta in jeklena										?	I	?																				
I	K	O	se dobi samo pri H. SUTTNER, Ljubljana, Mestni trg										I	K	O																				
?	O	?	Lastna tovarna ur v Svici.										?	O	?																				
													2018																						
													Tovarniška varstvena znamka „IKO“.																						

46. Marko Natlačen, cand. iur., nabral med »Daničarji« na Dunaju 20 K.
47. Josip Hartman, župnik v Blagovici p. Lukovica, 20 K.
48. Pisarna dr. Pegana je izročila iz poravnave, ker je g. Marija Gliha odpustila gg. Antoniji Tavčar in Tereziji Peršina neko žalitev, 30 K.
49. Jožef Ozmeč, deželni poslanec in župnik v Sv. Lovrencu na Dravsk. polju, nabrano na dekanijski konferenci v Hočah, 25 K.
50. Duhovniki, zbrani na vizitaciji v Št. Danijelu, Koroško, 20 K.
51. Prijatelji dekana Iv. Bohanca v Šmarju pri Jelšah zložili ob godu 21 K.
52. Jan Hornbök, kalpan v Pliberku, nabral pri krstitju Balantovega Janezeka v Št. Janžu 8 K, in na prijateljskem sestanku slov. kegljavcev pri Potočniku v Drvešivasi 12 K, skupaj 20 K.
53. Darovali dekanijski duhovniki na pastoralni konferenci v Moravčah dne 27. junija 1910 30 K.
54. Zbirka Frančišek Krumpetar 10 K, gđ. učiteljica Rigler 5 K in Fr. Oblak 5 K, vsi iz Sv. Gregorja p. Ortenek, skupaj kot Slomškov dar 20 K.
55. Zbirka telovadni klub v Alojzije- višču 10 K, Alojzijeviščniki 13 K 70 h, skupaj kot Slomškov dar 23 K 70 h.
56. Katoliškonarodni petošolci, Mari- bor, 20 K.
57. Dr. Ivan Janežič, sem. profesor v Ljubljani, 20 K.
58. Jožef Klemenčič, c. kr. profesor v 59. Dr. Gregor Pečjak, gimn. katehet, pok., Ljubljana, 20 K.
60. Alojzij Kocmur, odv. solicitor, Ljubljana, 20 K.
61. Zbirka vesele družbe izpod Obirja na Koroškem 20 K.
62. Dr. Fr. Papež, odvetnik, Ljubljana, 20 K.
63. Slovenski Švicarji pod vodstvom Legvartovim so na dan sv. Cirila in Metoda zbrali 21 frankov = 20 kron v Freiburgu.
64. Terezika Likebova in Jeta Gradiš- nik med dekletji v Dobu in Podkra- jem pri Pliberku nabrali 20 K.
65. Anica Brdnikova na predvečer na- ših apostolov pri ženitovanju Ja- nez-Jerica Igerc v Pliberku nabrala 20 K.
- 66, 67, 68. Matej Ražun, župnik, Št. Ja- kob v Rožu, 60 K.
69. Št. Janž na Dravskem polju na praznik sv. Cirila in Metoda na- bralo se 27 K 28 h.
- 70, 71. F. Suttner, urar in juvelir v Ljubljani, 50 K.
72. Janez Sajovic, stolni prošt, Ljub- ljana, 20 K.
73. Josip Olup, Ljubljana, 20 K.
- 74, 75. Ob godu sv. Cirila in Metoda nabrali tržiški somišljeniki 50 K.
76. Fran Ferjančič, sem. nam. vodja, Ljubljana, 20 K.
77. Janez Langerholc v Gorjah pri Bledu, 20 K.
78. Henrik Povše, župnik, Čatež p. Ve- likaloka, 20 K.
79. Barjani ob ustanovitvi podružnic na slavlju promocije dr. Antona Breznika 20 K 44 h.
80. Duhovniki, zbrani na dekanijski konferenci v Slov. Bistrici, 22 K.
81. Fr. Pavlič, župnik šentpeterski v Ljubljani, 20 K.
82. Fran Žužek v Ljubljani, 20 K.
83. Mihael Bulovec, uršulinski spiri- tual v Ljubljani, 20 K.
84. A. Sušnik, Ljubljana, 20 K.
85. J. P. na Zgor. Avstrijskem 20 K.
86. Andrej Podhostnik, župnik na Re- čici ob Savinji, 20 K.
87. Dr. Julij Dereani, Kamnik, 20 K.
88. Franc Lenger, Žiri, 20 K.
89. J. Rašl in tovariši mladeniči na Vurbergu pri Ptujju nabrali 20 K.
90. J. Molj za župnijo v Sostrem 20 K.
91. Fr. Lom, župnik na Kr. Gori ob Dravi, Štajersko, 20 K.
92. Ivan Jurko, župnik v Pamečah, nabral na gostiji Vrhnjak-Krevh, 20 K.
93. Nabrano na shodu v proslavo sv. Cirila in Metoda 10. t. m. v Vogr- čah na Koroškem 20 K.
94. B. Bartol, župnik v pok., Spodnji Bernik, p. Cerklje, 20 K.
95. Franc Leskovic, Ljubljana, 20 K.
96. Anton Turk, trgovec, Ljubljana, 25 K.
97. Ivan Cuzak, mesar v Ljubljani, 25 K 20 h.
98. Ivan Kremžar, Lukovica, 30 K.
99. Frančišek Vrhovšek, župnik, Do- lenjaves, 20 K.
100. Josip Jurčič, dekan in nadžupnik v Vuzenici, 20 K.
101. Albert Pravst, župni upravitelj, Planina, 20 K.
102. Anton Jerovšek, profesor v Mari- bor, 20 K.

103. Jožef Kolarič, župnik v Šmartinu na Paki, 20 K.
104. Matija Sila, dekan v Tomaju, 20 K.
105. Franc Krek, župnik, Vranjapeč p. Kamnik, 20 K.
106. Ignacij Kutnar, župnik v pok., Ča- tež pod Zaplazom, Dolenjsko, 20 K.
- 107, 108. Duhovniki zložili na konferen- ci v Ljutomeru 40 K kot Ciril-Me- todov dar 4. julija 1910.
109. Štefan Rojnik, c. kr. uradnik, Gra- dec, Burggasse 2, 20 K.
- 110, 111. Jernej Hafner, bogoslovec pri novi maši v Železnikih, nabral 53 K 28 h.
112. Ivan Krušič, c. kr. šolski svetnik in gimnazijski profesor v pok., Ce- lje, 20 K.
- 113, 114, 115. Duhovniki na dekanijski konferenci pri Sv. Magdaleni v Mariboru, 60 K.
116. A. Tavčar, Žužemberk, 20 K.
117. Anton Turnšek ml., Rečica pri Ce- lju, 20 K.

(Dalje.)

Društva »Slovenski Straži«:

Konsumno društvo Stari trg pri Ložu, 30 K. — Kat. slov. izobraževalno društvo Brezje, 20 K. — Kat. slov. izobraževalno društvo v Zabnici, polo- vica čistega dohodka od prireditve 10. julija 29 K 70 v. — Kat. slov. izobraže- valno društvo na Rakek, 25 K. — Izobraže- valno društvo na Brdu v Ziljski dolini, Koroško, 20 K. — Kat. slov. izobraževal- no društvo na Rovih, 25 K. — Izobraže- valno društvo v Sv. Lovrencu, 23 K. — Bralno društvo pri Sv. Križu nad Mari- borom, 21 K 50 v. — Odbor kat. izobr. društva v Št. Petru pri Preboldu, mesto vena na grob rajn. preblag. prijatelju in dobrotniku društva g. Mihaela Pleš- niku, 15 K. — Dekliška zveza v Mozirju, kot čisti dobiček od prve veselice 22. maja t. l., 10 K. — Dekliška zveza pri Sv. Jurju ob Ščavnici, Sp. Štajersko, 15 kron. — Izobr. društvo St. Vid pri Vipa- vi, 15 K. — Kršč. soc. izobr. društvo v Richembergu, nabralo 15 K 60 v.

Hranilnica in posojilnica v Metliki, 50 K. — Hranilnica in posojilnica v Žu- žemberku, 20 K. — Ljudska hranilnica in posojilnica v Mirni peči, 20 K. — Hranilnica in posojilnica Kojško v Br- dih, 20 K. — Hranilnica in posojilnica v Leskovcu, 20 K. — Posojilnica pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah, kot pri- spevek iz razdelitve lanskega čistega dobička, 100 K. — Hranilnica in poso- jilnica v Št. Jerneju p. Podnart, 30 K. — Hranilnica in posojilnica v Ribnici, 20 K. — Hranilnica in posojilnica v Bo- rovnici, 50 K. — Hranilnica in posojil- nica Senožeče, 10 K. — Hranilnica in posojilnica Toplice, 10 K. — Hranilnica in posojilnica v Češnjici pri Železnikih, 15 kron.

Mlekarska zadruga na Vrhniki, 20 kron.

Županstva »Slovenski Straži«:

Občina Vrhnika, 20 K. — Županstvo Boh. Bistrica, 20 K. — Občina Mošnje, Gor., 10 K. — Občina Loški potok 10 K.

Mohorjani »Slovenski Straži«:

Mohorjani Pliberk, 20 K.

Meteorologično poročilo.

Višina n. moriem 306-2 m, sred. zračni tlak 736-0 mm

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura po Celziju	Veitovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm
27	9 zveč.	737.2	15.0	sl. svzh.	jasno	
28	7. zjutr.	33.4	10.9	sl. jvzh.	megla	2.6
	2. pop	36.2	22.5	sl. jug	jasno	

Srednja večerajšnja temp. 15.6° norm 19.9°

SAMO 4 DNI!**Grand cirkus**

Frères Villand

v Lattermannovem drevoredu

pride v četrtek, 28. julija s posebnim vlakom z 20 vagoni v Ljubljano in bo že tisti večer

28. julija ob 8. uri zvečer

velika otvoritvena gala predstava

z velikomestnim sporedom.

Vsak dan spremenjen spored.

2 veliki poslovilni predstavi

Ob 4. popoldne. Ob 8. zvečer.

Pri popoldanski predstavi plačajo otroci na vseh sedežih polovico.

Cene prostorov: Loža za 5 oseb 20 K, sedež v loži 4 K, sedež na tribuni 3 K. I. prostor 2 K, II. prostor 1-20 K, galerija 60 h.

Vstopnice ima v predprodaji Sešarkova tra- fika v Selenburgovi ulici. 2129

Zahvala.

2132

Povodom smrti našega nepozab- nega, ljubljenega soproga, oziroma očeta, gospoda

Ivana Ozmeč-a

gimnazijskega profesorja

nam je došlo od vseh strani toliko tolažilnih izrazov sočutja, da se ne moremo vsakemu posebej zahvaliti. Bodi tem potom izrečena vsem in vsakomur naša zahvala, zlasti gos- podu gimnazijskemu ravnatelju dr. Požarju, gospodu profesorju dr. Do- larju, gospodu notarskemu kandidatu Milanu Detičku v Celju, gospodični Wessner-jevi, vsem gospodom pro- fesorjem, vsem darovalcem krasnih vencev in sopkov in vsem damam in gospodom, ki so nepozabnemu pokojniku izkazali zadnjo čast.

V Ljubljani, dne 26. julija 1910.

Žalujoči ostali.

Učiteljica

vešča slovenskega, nemškega in italijanskega jezika, želi **odgojiteljica** vstopiti kot v kako boljše družino z enim ali dvema otrokoma. Ista je zelo finega in mirnega značaja. Pismene ponudbe naj se pošljejo pod »G. D.« na upravo »Slovenca«. 2139

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 27. julija.

Pšenica za oktober 1910	9.51
Rž za oktober 1910	7.11
Oves za oktober 1910	7.21
Koruza za avgust 1910	5.58
Koruza za maj 1911	5.68

Ženske LASE

1672 20-1
odstrižene in zme-
šane kupujem po
najvišji ceni

M. Podirajsek frizer za dame in gospode Sv. Petra c. 32 Levčeva hiša.

Izdelujem vsa lasna dela.

Primerne službe želi

vpokojeni orožniški stalni postajevođa, srednje starosti, oženjen, zdrav in krepak, zelo vesten, natančen in strog, večletni po- polen abstinente, ki je več slovenskega, nemškega, hrvaškega in italijanskega jezika v govoru in pisavi. Isti mora dose- danjo službo kot večletni občinski sluga (redar), živino in mesopreglednik v Št. Petru na Krasu zapustiti ter si želi še na- daljne primerne službe. Ponudbe na Franc Korbar, Št. Peter na Krasu. 2138 3-1

Nc. 176/10
14

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

2133 1-1

Na lastnikov predlog prodala se bodo na javni dražbi, prej Antonu Smuk iz Žganjevsi lastna zemljišča, za katere so se ustanovile pristavljene izklicne cene, in sicer pašnik parc. št. 198 (76 K), njiva parc. št. 168/1 (200 K), travniki parc. št. 47 (500 K) 48 (600 K) in 385 (1400 K), gozdovi parc. št. 371 (750 K), 400 (1050 K), 402 (1000 K), 41 (3100 K) 42 (600 K), 369/1 (800 K), 370 (300 K), 382 in 383 (2000 K), 394 (400 K) vse v k. o. Žiganjaves, in gozdovi v k. o. Vojvodni boršt parc. št. 1155 (200 K), 1156 (1800 K), 1157 (600 K), 1161 (1800 K), 1162 (1200 K), 1176 (200 K), 1177 (1000 K), 1140 (1260 K), 1184 (1100 K), 1193 (2200 K), 1204 in 1205 (1000 K).

Dražba se bo vršila

dne 3. avgusta 1910

na parcelah samih ter se bo pričela ob 9. uri dopoldne na travniku parc. št. 47 k. o. Žiganjaves in event. nadaljevala še 4. avgusta 1910 ob 9. uri dopoldne.

Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejmo.

Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je plačati tem sodišču.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri sodišču.

C. kr. okr. sodišče v Trziču

dne 25. julija 1910.

Najboljše štedilno voščilo za pode

Brezbarono, rumeno in rujava za parkete ali polikane
ila priporoča v škatljah po en, pol in četrt kg ali prosto

ADOLF HAUPTMANN

prva kranjska tovarna oljnatih barv, firneža, laka in stek. kleja

1143 46

Dr. pl. Foedransperg

Sv. Jakoba trg št. 2

zopet ordinira

2115

Hotel Tratnik

„Zlata kaplja“

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta šte. 27.

v bližini kolodvora. 2072

Lepe zračne sobe. - Priznana fina kuhinja. - Izborne pijače. - Nizke cene. - Lepi restavracijski pro- storl in povsem na novo urejen
= velik senčnat vrt. =

Vsako sredo pri ugodnem vremenu

VELIK KONCERT!

PVRA POOBLAŠČENA

krojaška šola

v Zagrebu, Jelačićev trg šte. 19.

Največji in edino obstoječi zavod na slov. jugu.

Neprekinjeni tečaji za urezavanje moških in žen- skih oblek. Za samopouk se izdajajo knjige za moške in ženske krojače in krojačice ka- kor tudi za gospodinje. 2136 5-1

Patentirana metoda pod šte. 115.

Plačanje na obroke. Zahtevajte prospekt.

Gostilna,

dobro idoča se išče v Ljubljani brez koncesije v najem ali na račun. — Naslov se izve pri upravi »Slovenca«.

Pozor gostilniški uslužbenci

Za novo restavracijo in kavarno „Belevue“ na Siškenskem razgledu, katera se namerava s 14. avgustom otvoriti se sprejme več zanesljivo izurjenih plačilnih natakarič, podnatakarič, blagajničarko točala in osebe za kuhinjo.

Sprejmejo se tudi za ob nedeljah le dobro izvežbane pomožne natakariče. Ponudbe vpslati in za predstaviti se je takoj pri

Avgustinu Zajcu

restavraterju
Ljubljana, Sodna ulica šte. 6.

Zlato svetilje: Berlin, Paris, Rim itd.

Seydlin & Co.

Ljubljana, Spital-Str. ul. 9

Zeleznoto vino

lekarja Piccolija v Ljubljani, c. in kr. dvorni založnik, papežev dvorni založnik, vsebuje za slabokrvne in nervozne osebe, za blede, slabotne otroke, lahko prebavljiv železnat izdelek. Polovična steklenica K 2.—. Poštni zavoj (3 steklenice) franco zavoj in poština, stane K 6'60. Naročila po povzetju. 3281

Ešvegersko
silvo in rdečo
Marzeljsko
Angeljnovno

Milo

Priporoča tovarna
Pavel Seemann
Ljubljana

1661

Čebelno-voščene
in
stearinske

Sveče

Knjigoveznica „Katol. tisk. društva“ v Ljubljani

se priporoča v izdelavo vsakovrstnih knjigoveških del.
Specijaliteta: črtanje poslovnih knjig
za denarne zavode, trgovce, tovarnarje, društva i. t. d.
Vsako naročilo se točno in natančno po predpisu izvrši. Raznovrstni vzorci na zahtevo brezplačno.

Oklic.

E 378/10
3

Na Jesenicah (na Gorenjskem) prodajalo se bo na javni dražbi:

dne 2. avgusta t. l. ob 10. uri dopoldne

1 ledenica, led, 1 velik kurnik, čez 50 hektolitrov različnih vin, žganja in jesiha;

dne 3. event. 4. avgusta t. l. ob 10. uri dopoldne

razna porcelanasta in druga kuhinjska posoda, šampanjec in likerji.

Udeleženci naj se snidejo v hotelu „Kolodvor“.

C. kr. okrajna sodnija Kranjskagora,

odd. II., dne 22. julija 1910.

2108 1

Ant. Bajec

cvetlični salon

Pod Trančo št. 2,

poleg čevljar. mostu

Izdeluje šopke, vence, trakove.

Velika zaloga nagrobnih vencev. Zunanja naročila točno.

Cene zmerne.

3662 52-1

Motor - dvokolo

najboljše francoske znamke „Peugeot“ se jako ceno proda. Hotel Tivoli soba št. 34, za ogledati od 12. do 1. ure opoldne. 2126

Vino po ceni.

Zakaj kupiti vino v gostilni po 50—80 vinarjev liter, ker se dobi pri Josipu Maljavac, pošta in postaja Roč v Istri, belo in črno (rudeče) franko vsake železniške postaje na Kranjskem po 28 vinarjev liter in se ga more naročiti tudi samo 56 litrov. 667 100-1

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Zupnim uradom ob priliki kanonične vizitacije:

Missale Romanum

najnovejša izdaja s proprijem za katerokoli škofijo v sledečih oblikah.

- a) oblika male četvorke za podružnice in kaple velikost 30×22 cm trpežna vezava z rdečo obrezo K 26.—, najfinejša izredno trpežno marokinusnje z zlato obrezo K 32.—,
- b) oblika četvorke za manjše župne cerkve in podružnice velikost 31½×22½ cm fino rdeče usnje na platnicah bogati zlati utisi z zlato obrezo K 42.—,
- c) oblika velike četvorke velikost 34×24 cm trpežno vezan z rdečo obrezo K 40.—, najfinejša izredno trpežno marokinusnje z zlato obrezo K 47.—,

Prednosti tega misala

zelo velik razločen tisk, fin papir, priročna oblika, tanka in lahka knjiga.

- d) oblika male pole velikost 36×25 cm fino rdeče usnje na platnicah bogati zlati utisi z zlato obrezo K 52'80. Dobé se tudi finejša vezave.

Kanontable pod celuloidom.

Praktična novost.

Cene nekaterih garnitur:

glavna tabla 24×17 cm	K 4'80
27×18 cm	5'90
30×22 cm	6'10
28×19 cm	5'40

Večje kanontable v raznih slogih in izvršitvah se dobe od 8 kron do 25 kron.

Cene se razumejo za popolno garnituro, t. j. za glavno in obe postranski tabli.

Prednosti kanontabel pod celuloidom: so zelo trpežne, jim ne škoduje ne sonce in ne vlaga so lahke in praktične, imajo lahko čitljiv, razločen tisk, zavzamejo malo prostora in se lahko umivajo ali drugače snajžijo, se rabijo brez okvirja in šip in so nalepljene na prav trdo lepenko, da se ne morejo zviti.

Preces ante et post Missam pro oportunitate sacerdotis dicendae. Accedunt hymni, litanie, aliaque preces etc. V obliki četvorke za zakristijo z velikim tiskom. Vezano K 3'84.

Ritus benedictionis et impositionis primarii lapidis pro ecclesia aedificanda, consecrationis ecclesiae et altarium et benedictionis signi vel campanae, vezano K 3'12.

Rituale Romanum. (Velikost 13½×9 cm) Šagrini z zlato obrezo K 6.—.

Rituale Romanum. (Velikost 23×14½ cm), Šagrini z zlato obrezo K 12'96.

Dannerbauer, Praktisches Geschäftsbuch für den Kurat — Klerus Österreichs. Vezano 30 K.

Ob času prvega sv. Obhajila in sv. Rešnje Telo.

Nove spominke prvega svetega obhajila pod celuloidom, je založila „Katoliška Bukvarna v Ljubljani“. Krasna podoba predstavlja Jezusa s sv. hostijo in primernimi podpis. Podoba je na trdem kartonu in pod celuloidom tako prirejena da se lahko postavi ali pa obesni na steno, ne da bi se dejala v okvir ali pod šipo in ima torej iste prednosti kakor kanontable iz celuloide. Kdor hoče darovati prvo obhajancu spominek trajne vrednosti, da ga bo imel lahko celo življenje pred očmi naj mu kupi za mal denar 80 vinarjev to sliko. Poština in ovojina za vsak posamezen izvod znaša posebej 30 vin. Pri naročilu na več izvodov se pojavijo razmeroma manjši stroški za poštino.

Hammerle, Ecce Panis Angelorum! oder das allerh. Altarssakrament und der Priester Vorträge für Priesterexerzitien K 3'36.

Lintel — Finster, das eucharistische Triduum. Ein Hilfsbuch für die Predigt über die tägliche Kommunion K 1'50.

Diesel, das größte Denkmal der göttlichen Liebe. Predigten und Betrachtungen über das hochheilige Sakrament des Altars 2 zvezka K 10'08.

Blättler, Manna in der Wüste oder das Geheimnis der heiligsten Eucharistie in Vorträgen dargestellt 2 zvezka K 4'32.

Chaignon, der Seelenfriede eine Frucht der Andacht zum allerh. Altarssakramente und der Hingabe an die göttliche Vorsehung, vez. K 4'80.

Stieglitz, Ausgeführte Katechesen II. Beicht- und Kommunion-Unterricht, vezano K 3'60.

Bernbeck, Katechetische Skizzen zunächst für die ungeteilte und zweiteilige Landschule vezano K 4'32.

Schwillinsky — Gill, Anleitung zum Erstbeicht, Erstkommunion und Firmungsunterricht K 1'50.

Nagelschmitt, Die Feier der ersten hl. Kommunion der Kinder Predigten, Anreden und Skizzen K 3'84.

Müllendorff, Pius X. als Förderer der Verehrung des allerheiligsten Sacramentes 30 v.

Protzner, Die öftere und tägliche Kommunion der Kinder namentlich in geistlichen Erziehungsanstalten und an Klosterschulen. 72 v.

Soengen. Das Liebesmahl des Herrn. Kommunion-Andachten, vezano K 1'98.

Beetz, Neues Leben. Ein bilderreiches Übungs- und Gebetbüchlein für Erstkommunikanten zugleich zur wiederholten Erneuerung des geistlichen Lebens, vezan K 2'64.

Wacker, Geschichten für Neukommunikanten für die Zeit vor und nach der ersten hl. Kommunion, vezano K 2'16.

Schwarzmann, Bereitet den Weg des Herrn, Erzählungen für Erstkommunikanten, vezano K 2'40.

Jeglič Anton Bonaventura, Pastirski list o sv. Rešnjem telesu 20 vin.

Pohl, Zum schönsten Tag des Lebens. Erzählungen für Erstkommunikanten, vezano K 1'80.

Albers, Siehe dein König kommt zu dir! Erzählungen für die Erstkommunikanten, vezano K 2'88.

Arndt, der heilige Stanislaus Kostka K 1'80.

Meschler, Leben des hl. Aloysius von Gonzaga, Patrons der christlichen Jugend, vez. K 4'32.

Meschler, Der göttliche Heiland. Ein Lebensbild der studierenden Jugend gewidmet, vezano K 7'80.

Schmitt, Anleitung zur Ertellung des Erstkommunikanten-Unterrichtes, vezan K 4'56.

Leitgeb, Das große Liebesmahl heiliger Seelen. 31 Erwägungen und Gebete vor und nach der hl. Kommunion für Welt- und Ordensleute, vezano K 3'50.

Walter, Das Allerheiligste Sakrament, das wahre Brot der Seele, vezano K 3.—.

Wiseman — Faber, die heilige Eucharistie. Das heil. Altarssakrament, oder die Werke und Wege Gottes, vezano K 2'40.

Louignol, Das verborgene Leben mit Christo in Gott, vezano K 1'50.

Stieglitz, Reumotive für die Kinderbeicht. K 1'20.

Zapletal, Kurze Anreden zur Vorbereitung auf die erste hl. Kommunion 80 v.

Hortmanns, Herz Jesu-Predigten, K 2'40.

Hurter, Entwürfe zu Herz-Jesu-Predigten. K 1'10.

Hattler, Winke, Themen und Skizzen zu Herz-Jesu-Predigten. K 1'80.

Beck, Das hl. Herz Jesu und die Männer. 78 v.

Hattler, Die 9 Liebesdienste zu Ehren des göttl. Herzens Jesu in Betrachtungen dargelegt, vezano K 3'60.

Hattler, Der Weg zum Herzen Jesu, vez. K 2'50.

Hattler, Der Geist des Herzens Jesu, geoffenbart in den hl. Evangelien, vezano K 2'40.

Leitgeb, Das dem heil. Herzen Jesu geweihte Jahr. Betrachtungen zu Ehren des hl. Herzens Jesu für Ordenspersonen und fromme Weltleute, vezano K 3'30.

Seeböck, Kleines Herz Jesu Brevier, Tagzeiten für jeden Tag der Woche, vezano K 1.—.

Hattler, Stilleben im Herzen Jesu. K 2'16.

Druge važne novosti.

Ender Anton, Skizzen für Predigten und Vorträge. Broširano K 7.—.

Ta bogata zbirka znanega pisatelja je izboren pripomoček za cerkvene govornike ob raznih prilikah.

Vstaja škenderbegova. Zgodovinska povest, broširana 60 vin., vezano 80 vin.

Poveljnik turške konjenice se zaveda svojega pokolenja, se postavi na čelo krščanske armade in premaga krščansko deklico. Povest je silno zanimiva.

Deutl Hermann, Exempelbuch für Predigt. Schule und Haus. Eine Sammlung ausgewählter Beispiele vorwiegend der neueren Zeit, über sämtliche Lehren des kath. Katechismus. K 4'80.

Hickmanns geographisch-statistischer Taschenatlas von Österreich-Ungarn. Vezano K 5.—.

Podaja nam popolno najnovejšo statistiko naše države in precizno dovršene zemljevide v priročni žepni obliki.

Jeglič Dr. Anton Bonaventura, Mladeničem I zvezek. Obramba vere K 1.—.

Ne le mladeniči temveč vsi slovinci naj četajo to zlato knjigo, da bodo pravilno poučeni o resničnosti naše svete vere in jo vedeli braniti in zagovarjati pred neutemeljenimi pred sodki in ugovori.

Beneš-Trébizsky, Kraljica Dagmar. Zgodovinski roman. Broširan K 3'20, vezano K 4'30.

Ta povest je za probujo narodne zavesti izredne važnosti, popisuje nam pokristjanjene polabskih Slovanov, onega naroda, ki se je najdlje in najbolj vstrajno bojeval zoper nemške nasilje, katero je z mečem v roki vsiljevalo kri in najblazje verske svetinje izrabljalo v svoj korist.

Verne Jules, Pet tednov v zrakoplovu. Trije Angleži raziskujejo Afriko. Po zapiskih dr. Ferguson. Vezano v platno K 3'80.

Jules Vernove spise predstaviti v slovenščini je srečna misel; naše ljudstvo bo sledilo geni talnemu pisatelju širom sveta z napeto pozornostjo in se bo pri tem izredno izobrazilo, ke ravno spisi tega pisatelja so svetovno znan kot najboljše med priporočljivimi spisi, ki družijo zabavo s poučnim in vzgojnim namenom.

Use te knjige se dobe tud v „Knjigarni Iurija“ prej Karol Florijan v Kranju

Izdajatelji: Dr. Ignacij Žitnik.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

Odgovorni urednik: Ivan Štefa.